

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 14 września 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Załodniej 37.
 Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.
 Administracja otwarta od 8 rano do 7 wieczór.
 Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”.
 Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.
 Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.
 Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 k. miesięcznie.
 Zmiana adresu 20 kop. TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi 1-re klasy 15 kop., ogłoszenia zwykłe 10 kop. Drobiazgowości 1 1/2 kop. za wyraz.
 Ogłoszenia zamieszane: 1 str. 50 kop., reklamowy 20 k., zwyczaj. po 12 k. za wiersz podobny do jego miejsca.

Agencje: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierz: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lack
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka.

Teatr Popularny Dziś wiecz. **Miljonerzy** Jutro popoł. **„Pieśń” i Wigilia Ś-go Andrzeja** wiecz. **Miljonerzy**
 przy ul. Konstantynowskiej 16.

2-gie Przedstawienie dla prenumeratorów „N. Kurjera Łódzkiego”.
Teatr Popularny. W środę, 18 września r. b. po bardzo niższych cenach daną będzie komedia kontuszkowa w 3 aktach J. I. Kraszewskiego

Miód Kasztelański oraz **Pieśń** Poemat w 1 akcie Wyspiańskiego.

Bilety za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty nabywać można w Administracji „Nowego Kurjera Łódzkiego”. Szatnia i programy bezpłatnie

Biura Tow. Akcyjnego „WARRANT”
 mieszczą się obecnie przy ul. PIOTKOWSKIEJ Nr. 56.

Kabaret Ermitage
 Dzielna 18 tel. 18-04 Dzielna 18
 Dnia 16 września rozpoczyna się debiuty „La belle Lucero” znakomitej hiszpańskiej tancerki w swoich pięknych kreacjach, oraz urozmaicony program z 24 numerów

Salon Mód Mme IRENE
 ŁÓDŹ, Dzielna 1, telef. 18-01.
 Po powrocie właścicielki z Paryża poleca wielki wybór modeli oraz kapeluszy sezonowych. 2698-6-1
CENY NIZKIE, WYKONANIE ARTYSTYCZNE.

Dentysta **M. Długacz-Kaniewska**
 Zawadzka 6, — powróciła
 Przyjmuje od 10-1 pp. 1 od. 2-7 wiecz. 2516-10

Dr. S. Kantor obecnie mieszka
 Piotrkowska 144, róg Ewangelickiej
 Telefon 19-44

ZAWIADOMIENIE.
 Niniejszem podaję do wiadomości, iż niezależnie od sklepu przy ul. Dzielnej, otworzyłem przy ul. Piotrkowskiej Nr. 26 obok cukierni W-go A. Roszkowskiego, w którym to urzędzę stałą wystawę kwiatów ciętych, roślin i wyrobów kwiatowych.
 Polecając się szczerą i pełną szacunkiem pozostaję
W. SALWA.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
 INŻYNIER I OBRONCA PATENTOWY
BIURO PATENTOWE
 PETERSBURG—Wzalesiński Prospekt № 20
 BERLIN—Potsdamstr. № 5

Dr. Med. P. LANGBARD
 b. asystent kliniki berlińskiej.
 ŁÓDŹ, ZAWADZKA 10.
 Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i niemocy piciowej.
 Godziny przyjęć: od 8-1 i od 4-8 dla pań od 4-5. Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606” „914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza) Masaż wibracyjny. Endoskopia. Cystoskopia

Dzisiejszy numer składa się z 10 kolumn.

KALENDARZYK.

Sobota, 14 września.
 Dziś: Podwyższenie Krzyża św.
 Jutro: Imienina N. M. P.

Gołąbek.

Gdybym miał gołąbka,
 Stałbym go w ten kraj,
 Kędy moja luba,
 Gdzie mój kwitnie maj.
 Ale że gołąbek
 Nie chce słuchać mnie,
 Koniak jej Szustowa,
 Miał gołąbka, się.

Czy będzie wojna na Bałkanach?

Z powyższym pytaniem zwrócił się współpracownik „Wiecz. Wremieni” do generała M. J. Batjanowa. Wybitny znawca stosunków politycznych postawił w ten sposób dającą odpowiedź:
 Oddawna już uważnie przyglądam się temu, co się dzieje na Bałkanach i ogólne wrażenie sytuacji uważam za przygnębiające. Stosunki są bardzo napięte.
 Położenie ludności chrześcijańskiej w niektórych częściach imperjum otomańskiego jest od szeregu lat niezmiernie ciężkie. Ludność chrześcijańska żyje z dnia na dzień pod srogim uciskiem Turcji, żywiąc nadzieję na uregulowanie sytuacji przez szereg reform, uchwalonych i obiecanych na kongresie berlińskim.

Urzekawistwienie ich leży w rękach mocarstw europejskich. W ostatnich latach niejednokrotnie poruszano sprawę nędznej wojny chrześcijan w Macedonii i ułuku tureckiego.
 Za każdym razem rząd konstancyńopolitański pod presją dyplomacji europejskiej w stanowczej formie przyrzekał poprawić położenie uciskanych chrześcijan. W gruncie rzeczy były to jednak tylko frazesy, które na bardzo krótko wnosili uspokojenie, sama sprawa atoli pozostawała nierozstrzygniętą i niby czarna chmura zawisała nad Bałkanami.
 Obecnie znów stanęliśmy wobec tej ważnej i blisko nas obchodzącej sprawy, która z natury rzeczy zasortrzyła się dzięki ostatnim wypadkom.

Położenie jest tak dalece poważnym, chrześcijanie tak dalece oburzeni niesprawiedliwością turecką, że słowa pociechy nie mogą tam mieć miejsca.
 Potrzeba czegoś realnego, czegoś, co by istotnie położyło kres tym krzywdom, jakie systematycznie dzieją się od szeregów lat.
 W ciężkim położeniu znalazła się ludność albańska, która do niedawna przecież była faworyzowana przez sultana. Ale albańczycy z orężem w ręku stanęli w obronie swych praw i zmasili rząd otomański do ustępstw, które w obecnej chwili zmieniły całe status quo.
 Wystąpienie albańczyków zachęciło do zjednoczenia się wszystkich chrześcijan, zamieszkujących imperjum, pod jednym sztandarem i obecnie jasnym jest dla każdego, że tylko z bronią w ręce, jak to zrobili albańczycy, można osiągnąć pragnione prawa i spokój.

Oto jak zaostrzyła się sprawa.

Cóż zatem należy przedsięwziąć...

Dla odwrócenia nieuniknionej burzy, zawisłej nad Bałkanami niezbędnym jest zbiorowe wystąpienie wielkich mocarstw przed Portą. Trzeba, aby wspólnymi siłami mocarstwa opracowały program reform i pod swoją bezpośrednią kontrolą przeprowadziły ją gdzie trzeba.

Tylko takie wystąpienie mogłoby położyć tamę groźnej fali oburzenia narodowego, z którą nie w mocy są uporać się pokojowo usposobione rządy państw bałkańskich.

Być może, że to wystąpienie dyplomacji europejskiej nie przecięłoby jeszcze węzła gordyjskiego, ale wedle przysłowia: „lepszy wróbel w garści niż sówlik na dachu” osiągnęłoby napewno uspokojenie i kryzys możnaby uważać za usunięty.

Bezpośrednie wtrącenie się dyplomacji europejskiej pozwoliłoby stwierdzić naocznie i przekonać się, kto rzeczywiście jest szczerzy w stosunku do sprawy Bałkańskiej, a kto działa z myślą uboczną osobistej korzyści.

Bez wątpienia przy takim postawieniu sprawy wyszłaby na jaw działalność Austrii i raz nareszcie wiedzielibyśmy, z kim mamy do czynienia.

Jeśli się zatem spóźni akcja wielkich mocarstw, — wojna jest nieuniknioną.

Ostatnie wiadomości z Bułgarii dowodzą, że rząd, w osobie cara Ferdynanda i prezesa ministrów, Geszowa, czyni nieludzkie wprost wysiłki, aby wstrzymać jawne wystąpienie wzburzonej ludności przeciw Turcji.

Każdej chwili naprężona struna może pęknąć, gdy wypadki okażą się plus fort, que le roi.

Wówczas nastąpi rozlew krwi. O ile z zamieszania zechce skorzystać Austrija i zajmie Nowy Bazar, tak jak w swoim czasie zanektowała Bośnię z Hercegowiną, to nieuniknionem będzie zbrojne starcie z Austrią Rosji.

Wówczas Rosja skieruje się na Prut, a Austrija na rzekę Seret.

Czem się w skończy — dziś przewidzieć trudno, ale przeciwko Austrii istnieje wielki atut, aby Rosja wy-

stąpiła w obronie ciemiężonej ludności chrześcijańskiej.

Czy wystąpienie Austrii pociągnie za sobą europejską wojnę?... W tym wypadku zależy to od Niemiec.

Należy spodziewać się, że cesarz Wilhelm dołoży wszelkich starań, aby do wojny europejskiej nie dopuścić i że starania jego osiągną powodzenie.

Nim będzie zapóźno — trzeba dołożyć wszelkich starań, aby uniknąć krwi rozlewu. Dyplomacja rosyjska może odegrać tu historyczną rolę, nalegając na zbiorowe wystąpienie przed Portą.

Szkoda czasu, każdy stracony dzień zbliża nas do katastrofy.

Turcy doskonale pojmują, że realne przyznanie i przeprowadzenie reform zadałoby fatalny cios *prestige'owi* państwa, — więc bronią się, grając na zwioke.

Rosja — odwieczna protektorka chrześcijan bałkańskich, oczywiście, pod żadnym pozorem nie ulegnie niczyjej presji i nie ustąpi nikomu swej wybitnej historycznej roli.

Uderzmy się w piersi...

Przed promiennym, ośniewającym stulecia, majestatem bohaterów, którzy dla ideałów wszechludzkich, — a głównie dla prawdy, wysnutej z sumienia i serca, poświęcali dobrowolnie swe życie, chylił się z biegiem czasu, z pokorą nawet sztandary wrogów...

Istnienie, byt — radość życia, oto największe „dobro”, jakim natura w swych zagadkowych celach obdarzyła między innymi stworzeniami, najpełniej czerpiącego z tego źródła szczęścia — człowieka.

Jeżeli więc życie jest najszczytniejszą miarą porównania „dobra”, to wszystko, co się sprzeciwia sztucznie najpełniejszemu rozwojowi życia, musi z konieczności nosić miano „Zła”.

Ludzkość w swej nieustannej ewolucji uspołeczniania się wytworzyła, poza spiszowo-niezlomnymi zakonami natury, dla oceny zaszczerpania powyższych pojęć trzy, ciężące od kolebki do grobu całym swym ogromem na każdym z nas, instytucje, a mianowicie: kościoły, szkoły i prawo.

z godzinnem lub więcej opóźnieniem.

Dlaczegoż się tak dzieje?

Otóż dlatego, że pewna sfera ludzi „z towarzystwa” (?) — sama tak siebie nazywająca — nie raczy zgodzić się na wcześniejszą godzinę zebrania, bo... nie może nawet w rzadkich wypadkach przesunąć czas spotkania kolacji, dajmy na to, z godziny 8 na godzinę 7 wieczorem.

Nic dziwnego zatem, że zebrania takie kończą się po północy, lub później nawet, lecz dla „towarzystwa” jest to jaknajzupełniej obojętne: wszak nie potrzebuje wstać do codziennej rannej pracy.

Organizatorowie i kierownicy zebrań są w tym wypadku bezsilni, chcą pozyskać wpływowo „towarzystwo” dla swych celów.

I z tego powodu robi się z nocy dzień, a ludzi pracy pozbawia się koniecznego wypoczynku.

Przepraszam jednak.

Prawdopodobnie nie wszyscy czytelnicy rozumieją znaczenie wyrazu „towarzystwo”.

Za czasów Rzeczypospolitej „towarzystwem” zwało się ówczesne rycerstwo, które niosło swe życie na usługi ojczyzny.

Ztąd nawet określenie „towarzysz pancerny”.

Z czasem wszystko jednak się zmienia i dziś „towarzystwem” zwie sama siebie pewna sfera ludzi, którzy coby nie niosą życia swego w ofierze dla społeczeństwa, wśród którego żyją, lecz za to mają pełne kieszenie i... nos zadarty.

Statystyka porównacza udowadnia liczbami, że społeczeństwo, gdzie powyższe trzy instytucje stoją na wysokości zadania i wzajemnie harmonijnie dopełniają się, zadawalając głębi sumienia i serca ogółu obywateli, a tem samem wzbudzając głębokie poczucie obowiązku — tam odsetki zbrodni i upadku etyki rażąco się zmniejszają.

Miejmy odwagę powiedzieć sobie otwarcie, że u nas wyniki porównawcze dają rezultaty bardzo ujemne.

Bowiem, wobec wzrastającej liczby samobójstw, zbrodni, rozpusty, lekceważenia obowiązków pracy, zniżania skali etycznego poczucia godności ludzkiej — nie tylko szkoła, ale nawet, przy swych wewnętrznych natle fanatyzmu rozdźwiękach — kościoły zamiast zmniejszenia powiększają ilość ofiar na ołtarzu „prawa”; zmieniając je z poprawczego na „Karne” — Nie wchodźmy tutaj w drobiazgową analizę uwarunkowania wzajemnego oddziaływania na siebie u nas pomienionych instytucji tylko konstatujemy niezbity fakt wzrastającego rozstroju etyki społecznej we wszystkich kierunkach.

Pozbawieni nawet swobody pracy szukanej w widmowie całopaleniu zbawienia a w szczerzej spowiedzi przed samymi sobą widzimy, że

*Rozkład, zgulienna, siła twórcza ginie;
nie widać jutrzni świetlnych promieni.
Okrzyk „zwycięzcy” i jęk „zwyciężeni”
zaćmi cel bytu, — świat zmienia w pustynię...
„Lud nas ocala, bo cmentarne duchy
wiążą go z ziemią!” A lud tonię głuchy:
Zgodniała matka wciąż trupa kolebie
i pieśń wesółą o chlebku mu nuci;
słabi z rozpacz marniej dla chuci,
reszta — w konwulsjach, zwala winę z siebie.
(Syntezy: „Na powiśle”).*

Obraz nawskroś realistyczny, ponieważ frazes ogólnikowy „ocalenia nas przez lud”... jest bez podstawowym legendarnym hasłem. Lud ten od pluga przedewszystkiem będzie siebie ratował a nas demokratów to jest i robotniczą niby surdutową inteligencję, uważa za pasorzytów, o ile nie stwierdzi, że my w dzwiganiu się jego z nędzą zdołamy mu pomóc.

W tym łańcuchu przyczynowości widzimy, jakie potężne ogniwo łączące odgrywa warstwa robotniczo — miejska i dla tego bezdarnie nie załamując rąk powinniśmy, jako odpowiedzialni przed przyszłymi pokoleniami, zadać sobie i rozwiązać następujące pytanie:

Czy w naszym obecnym społecznym położeniu, które odnośnie do przyrodzonych praw swobodnego rozwoju, należy uważać za najcięższą formę bytowania, niema takich ma-

owych czynów, zaleźnych wprost od nas a przez które pogrążamy nie tylko siebie ale i zależne od nas istnienia w otchłani coraz straszniejszej beznadziejnej tortury.

Pomiędzy więcej ukrytymi chorobami toczącymi nasz organizm, możemy wskazać na zasadzie cyfr, że rakiem najintensywniej grasującym jest alkoholizm. Pięćdziesiąt milionów rubli rocznie!!! my nędzarze, wśród których dla braku szkół jest 80 procent analfabetów rzucamy w odmęt trucicielskiej gorzałczanej topieli...

Ze strony ekonomicznej, jest to największa klęska, jaką sami sobie dobrowolnie zadajemy.

Z punktu etycznego, jest to największa masowa bestialna zbrodnia; połączenie samobójstwa z trucicielstwem i dzieciobójstwem!.

Grunt łódzki przez swoje wyjątkowe ciężkie i deprawujące warunki w walce o byt — stanowi nadzwyczaj podatne podłoże do rozwoju w rosnącym stosunku zarazki pijactwa. Wyjątek, godny naśladowania, stanowią tu żydzi, którzy, prawdopodobnie dzięki tej wstrzemięźliwości, pomimo jeszcze większego zacieśnienia pola pracy, przez granice osiedlenia i inne represje, zdolni są jednak więcej normalnie rozpatrzeć się i przekazywać następnym pokoleniom spotęgowaną zdolność umysłowej inteligencji.

Nie syjąc, tak wstrętnych dla naszego robotnika z worka judaszowego moralów należałoby przed tym zalewem sypać wały ochronne. Rzekiwiście starano się choć w części zaradzić złemu przez założenie oddziału stowarzyszenia abstynentów pod mianem „Przyszłość”. Pomimo starań ludzi dobrej woli, zrzeszenie to utrzymać się nie może — głównie dla tego, że go podrywa, przynajmniej w zapoczątkowaniu, opłata drogiego komornego.

Brak własnego gmachu — stanowi często kwestję — być albo nie być — dla wszystkich moralno-etycznych zrzeszeń. A jednakże słusznie twierdzi w swem klasycznym dziele „Ruch etyczny” W. L. Sheldon: „Każde stulecie żąda nowego zastosowania zasad dawnych, żąda nowego „wyboru” nauk z zasobów minionej mądrości i doświadczenia, nauk najlepiej dających się zastosować do potrzeb wieku. Zaden system nauk nie może być doskonałym po wszystkie czasy w swojej postaci konkretnej!”

Obywatele łódzcy! najszczytniejszą ideją człowieka jest poczucie obowiązku. Nauka Emanuela Kanta uświadczyła tę zasadę aureolą, błyszczącą

wykształceniu, znane zaszczytnie w rozmaitych dziedzinach nauki i rozwoju społecznego.

Widocznie, że chcąc należeć do wzmiankowanego Stowarzyszenia potrzeba mieć coś więcej, niż to, czem się mogą pochwalić panie z „towarzystwa”.

Osądźcie zresztą sami.

Mnie zaś obecnie zaprzęta jedna myśl, a mianowicie:

Łódź, jako gród przemysłowy, jest punktem do którego zjeżdżają dziesiątki tysięcy osób z całego państwa.

Pomimo licznych hotelów dawniejszych i wielu nowopowstałych, bywają sezony, iż przyjezdny nie może dostać pokoju na nocleg.

Mimo to właściciele naszych hotelów lekceważą sobie podróźnych.

We wszystkich miastach przyjętem jest, że wszystkie hotele wysyłają ku wygodzie podróźujących na dworce kolejowe własną służbę i własne kryte omnibusy.

zwyczaju tego jednak w Łodzi niema.

A zdaje się, że do rzeczy arcyprzyjemnych nie należy wlec się przykład kulejącą szkapą dorożkarską podczas deszczu z dworca kaliskiego do centrum miasta.

Taka drobna rzecz, jak kryta karetki hotelowa, mogłaby tej niewygodzie zapobiedz.

No tak. Ale karetki hotelowe, to zwyczaj europejski...

Yang.

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Nieposzanowanie czasu. — Panie z „towarzystwa”. — Jak to należy rozumieć. — Stow. kobiet samotnych z inteligencji i dostojna opieka. — Stow. równouprawnienia kobiet. — Karetki hotelowe.

O nieposzanowaniu własnego i cudzego czasu, wiele się u nas mówi i na pisanie w tej kwestji zużyto już aż nazbyt wiele atramentu.

Dobrze, jeśli ktoś ma wolnego czasu zawięła i nie wie co z nim zrobić, lecz, niestety, większość śmiertelników jest w zupełnie odmiennych warunkach i musi ściśle mieć czas podzielony na pracę zawodową, dającą papu, na udział w sprawach społecznych, dający miłe zadowolenie spełnienia obowiązku, na rozrywki, oraz na spoczynek, w którym czerpie siły do dalszej pracy.

Tacy śmiertelnicy, pomimo iż niejednokrotnie pałają gorącą chęcią pracowania na niwie społecznej i może pożyteczniejszymi byłiby od wielu próżniaczy, rej wodzących matorów, muszą niejednokrotnie wyrzec się swego współdziałania z tej bardzo prostej, a zwykłej u nas przyczyny, iż wszelkie zebrania naznaczone są stosunkowo na późną godzinę wieczorną i, mało tego, nigdy o oznaczonym czasie się nie odbywają, lecz

wbrew wszelkim mianom poglądów, dotychczas.

Obywatele Łódzcy! pomóżcie tym, którzy w imię obowiązku, są podwaliną waszej egzystencji.

Niech robotnik przestanie szemrać, że za wiele ma karnodziejów a za mało dobrodziejów!

Pomóżcie mu do stworzenia gniazda, gdzieby mógł rozwinąć skrzydła swej samodzielności, wystawcie mu Świątynię trzeźwości, z której wyjdzie silne, odrodzone ogniwo, łączące nas z ludem i naszą rodziną „Armią zbawienia!..

Henryk Jan Zieleński.

Władysław Syrokomla.

(Władysław Konradowicz).
1862 — 1912.

W dniu jutrzejszym przypada 50-letnia rocznica zgonu litewskiego lirnika. Syn dzierżawcy w dobrach Radziwiłłowskich, skończył nauki na piątej klasie powiatowej szkoły wogrodzkiej. Brak zdolności syna do gospodarki wiejskiej, zmusił ojca do umieszczenia go w biurze w Nieświeżu. Młody „urzędnik“ z nadwyzczajną łatwością, obdarzony wesołością i dowcipem, rozpoczął pisywać wiersze, które wkrótce zyskały niezwykłą popularność.

Młody poeta po kilku latach ożenił się i przeniósł się na wieś, wzięwszy w dzierżawę folwark Załucze nad Niemnem. Zdawało się, że życie domowe, słumi iskrę poetycką Syrokomla. Stało się jednak wręcz inaczej. Przez dziewięć lat pobytu w Załuczu, Konradowicz zdołał rozwinąć swe siły umysłowe i zdobyć względnie rozległe wykształcenie.

Początek działalności Syrokomla przypada na okres upadku idei powstańczych, na okres upadku wiary w lepszą przyszłość, gdy społeczeństwo oddało się „pobożnemu czasom minionych rozważaniu“.

Konradowicz ubóstwia przeszłość ojczyzny, pośród jednak nowych warunków, serce poety łączy do maluczkich, biedaków. To też Konradowicz nie jest poetą, co przystawia drabinę do sfer podniebnych i wstępuje po niej, grając na skrzypkach.

W bilansie poezji polskiej po „Improwizacji“ i „Królu Duchu“ nie może nam imponować gawęda prostego kmiecia.

Mimo to, Syrokomla, jako trybun ucisnionych warstw, dla których dawna Polska rajem nie była, szczerze napada na zatęchły zaścianek szlachecki.

Za to radość napętnia serce poety, gdy opowiada o wielkim wypadku założenia szkoły wiejskiej.

Konradowicz chełpi się tem, że jest lirnikiem wioskowym, który na chłopskim weselu gra pierwsze skrzypce, a u bogacza stałby za programem.

Śpiewak — człek prosty, lecz dumnie strzeże swej niezależności i dba o czystość tonu jej, dba, by pieśń nie padała w ohydę.

Znaj, co hardość śpiewacza!
Ja przed nikim nie zmięję
Ani pieśni, ni głowy,
Harący lirnik wioskowy,
Umre, grając na lirze!..

Ostatnie lata życia Syrokomla spędził w osamotnieniu i nawet nęczy materjalnej.

Muza poetycka do ostatniej chwili życia liry z ręki mu nie wytrąciła, a duch jego, duch-pielgrzymia lirnika „gdy bocian zmarłych stanie“ „przy Niemna zatoce“ — cieszyć się z nami będzie — i nową pieśń nam zakleka.

Nowa naganka.

Nacjonalistyczna prasa rosyjska rozpoczęła nową naganę na Finlandję. Produkuje w niej, jak zwykle „Nowoje Wremia“, które, pomimo śmierci swego założyciela, A. S. Suworina, pozostało wierne swemu dotychczasowemu stanowisku w sprawach kresowych i traktuje „inorodców“ z taką samą nienawiścią, jak przedtem. W jednym z ostatnich numerów dziennik ten zamieszcza artykuł p. t. „Opancerzona Finlandja“ następującej treści:

Prasa szwedzko-młodofinńska prawie codziennie nawołuje do niespełnienia prawa ogólnopolskiego o równouprawnieniu Rosjan w Finlandji. W tych wypadkach, kiedy władza prokuratora, słuchając rozporządzeń prokuratora Senatu Cesarzowskiego Chozainowa (a to bywa nie zawsze), wytacza sprawy w sądach, te ostatnie u niewinniają winnych i skazują na kary prokuratora. „Cesarskie“ hofgerichty skazują na grzywny, lub na więzienie, stosujących się do prawa gubernatorów a hofgericht wyborczy ośmielił się nawet wydać rozkaz, aby uwolnione osoby, aresztowane na zasadzie legalnego rozporządzenia niepodległych mu władz rosyjskich, które prasa szwedzka nazywa „emisarjuszami rosyjskimi“. W odpowiedzi na zatwierdzone przez Monarchę rosyjskiego prawo o równouprawnieniu Rosjan, zaaprobowane przez Dumę i Radę państwa, wszechpotężny kahał ogłasza swą niezłomną wolę, której Finlandzycy są postuszni, i terroryzuje ludność. Tymczasem intryga finlandzka w Petersburgu robi swoje, licząc na naszych Oblomowów i Maniłowów, przymrużających oczy i nie chcących widzieć tego zamętu, w jaki finlandzcy urzędnicy rewolucyjni wciągają naród fiński.

Cóż zrobił rząd dla zapewnienia sobie wiernych urzędników na wypadek czynnego i biernego oporu urzędników finlandzkich? Czy utworzone zostały kursy języków fińskiego i szwedzkiego w zakładach naukowych Petersburga i w uniwersytecie petersburskim? Czy przywrócono katedrę prawa finlandzkiego w uniwersytecie petersburskim, samowolnie zniesioną przez profesorów-kadetów?

Czy wyasygnowano pośpiesznie kredyty choćby z 10-miljonowego funduszu na nauczanie języka fińskiego żołnierzy i podoficerów rosyjskich, mających służyć w policji, konduktorów rosyjskich dla kolei finlandzkich, lub tych urzędników różnych ministerjów, których (jak donosiła prasa finlandzka) projektowano za czasów Stołypina wysyłać na miejsca pasywistów?

Czy opracowano przepisy o przywilejach służbowych dla tych Rosjan, których na mocy ustawy o równouprawnieniu rząd posłał do Finlandji na ciężką walkę w obronie interesów Rosji — gdyż po tem wszystkim, co się dzieje na tych bezkarnie rewolucjonizowanych kresach, nie może przecież rząd naiwnie przypuszczać, żeby Mecheliny, Swinhwudy, Szau-manowie, Lanhofowie i inni „lojalni“ finlandzcy przestali nagle, jak wilki, patrzeć w las i ostrzyć zęby, w oczekiwaniu na zdobycz rosyjską?

Wiadomości ogólne.

○ **Formalności paszportowe.** W kwietniu r. b., wydano rozporządzenie, aby powracających do Rosji bez paszportu oddawać policji dla pociągnięcia ich do odpowiedzialności. Komory, w których kontrola paszportów powierzona jest urzędnikom celnym, stosując powyższe rozporządzenie do robotników rolnych, udających się na zagrobki do Prus i do mieszkańców pogranicznych, którzy w sprawach handlowych i zarobkowych udają się na drugą stronę granicy.

Departament celny wyjaśnił obecnie, że rozporządzenie kwietniowe nie powinno dotyczyć mieszkańców pogranicznych i robotników rolnych, którzy dla zaspokajających na uwzględ-

nienie powodów nie mogą okazać paszportów lub biletów legitymacyjnych przy powrocie z zagranicy.

Ze świata.

□ **Kobiety a reforma wyborcza.** W gmachu sejmowym w Wiedniu stawiła się deputacja kobiet, pod przewodnictwem panny Dulebianki, i wręczyła posłom memoriał w sprawie udzielenia kobietom praw wyborczych do sejmów.

□ **Sprawa szpiegowska.** Z polecenia ministerjum sprawiedliwości a więziono w Lwowie za szpiegostwo rusina, kancelistę dyrekcji finansowej, Lesiuka, zamieszanego w sprawę Kucharzewskiej z Warszawy, znajdującej się od roku już w więzieniu śledczym pod oskarżeniem o szpiegostwo.

□ **Nie było orędzia.** „Koeln. Volkszt.“ (organ katolików niemieckich) zapewnia, że wiadomość podana przez jedną z zagranicznych agencji telegraficznych jakoby papież wydał orędzie, potępiające propagandę antysemita, jest nieprawdziwa.

Wiadomość owej agencji pomieściliśmy, uważamy więc za rzecz słuszną podać informację źródła kompetentnego.

□ **Uścizenie Jana Styki w Atenach.** Przebywającego w Atenach znakomitego malarza dtykę i jego dwóch synów dzienniki ateńskie witały z wielką serdecznością. Między innymi półurzędowy dziennik tułtejszy „Esha“ w artykule zatytułowanym „Malarz Odyssei“, pióra p. Pawła Nirwany, rozwodzi się z entuzjazmem nad talentem naszego rodaka i ze czcią go wita w swej ojczyźnie.

□ **Rittner dyrektorem Burgtheatru.** W wiedeńskich sferach dworskich i teatralnych utrzymują, że jednym z najpoważniejszych kandydatów na dyrektora Burgtheatru jest Tadeusz Rittner, znany polski autor dramatyczny.

Z Cesarstwa.

△ **Nieboszczycy głosują.** Podczas sprawdzania list wyborców prawyborców miejskich pow. berdyczowskiego okazało się, że są one pełne wprost dziwacznych błędów.

Do list i kurji wpisano np. około 70 nieboszczyków, z których niektórzy nie żyją od lat 10, 8, 6, a nawet 18 i 23.

Z LITWY I RUSI.

× **Aresztowany szpieg.** — Do Płoskirowa przyprowadzono pod eskortą zaaresztowanego w Starokonstantynowie szpiega, którego posiadano o szpiegostwo, gdyż śledził za przemarszem wojska. Znalezione przy nim papiery kompromitujące.

Wiadomości krajowe.

+ **Kasa emerytalna kolei warsz.-wiedeńskiej.** Przedstawiciel interesów urzędników kasy emerytalnej kolei warsz.-wiedeńskiej powrócił z Petersburga, gdzie badał u źródła historję i sposoby likwidacji innych kolei skupowanych przez rząd, nadto otrzymał zapewnienie, że ministerjum komunikacji zajmie się tą sprawą i że pierwszym krokiem ministerjum będzie wysłanie do Warszawy delegata w celu zbadania na miejscu stanu kasy i wysłuchania żądań uczestników w sprawie jej likwidacji.

Prawaicy którym powierzono opracowanie projektu likwidacji kasy, w ciągu kilku tygodni złożyć mają w ministerjum komunikacji obszerny referat, wyjaśniający konieczność tej likwidacji oraz jej zasady prawne, oparte na wzorach likwidacji

kas emerytalnych innych kolei, skupionych w swoim czasie przez rząd.

Zaznaczyć należy, że przy skupieniu kolei nadwiślańskich kasę emerytalną zlikwidowano w roku 1893 na zasadach następujących: Wkłady uczestników kasy, pozostających na służbie po przejściu kolei na własność skarbu obliczono i zapisano na ich rachunek w nowej kasie emerytalnej z procentem składanym; uczestnicy kasy, którzy opuścili kolej z chwilą jej upaństwowienia, otrzymali w całości wszystkie wkłady z procentami; tak pierwsi, jak drudzy, osiągnęli pewną nadwyżkę, powstałą z pozostałości funduszy kasy likwidowanej.

W kasie likwidowanej powstała suma, gwarantująca wypłatę emerytur wszystkim jej emerytom i emerytkom.

+ **Wystawa ogrodnicza w Kaliszu.** Wystawa ogrodnicza w Kaliszu od dnia 14 do 23 września zapowiada się dobrze. Specjalnie urządzony park przez p. Pr. Szaniora na pięciomorgowej przestrzeni, zajęty jest pod eksponaty różnych firm krajowych, jak również i z Królestwa Polskiego.

+ **Ucieczka zabójcy.** Z aresztu gminnego w Piotrowicach, w pow. janowskim, zbiegi mieszkancie kolonji Franciszków, Franc. Drozd, podejrzany o zabójstwo Jana Niewinnego. Straż ziemska, rewidując mieszkanie zbiegłego Drozda, znalazła dubeltówkę.

Mały feljeton.

Niedoszły poseł.

Wczorajsze łódzkie
Dzienniki doniosły,
Ze mnie... łodzianie
Wybierają w... posły.
Złakłem się nieco,
(Bom podobno „lewy“)
(Tak w biografji
Pisma o mnie klecą)
Ze miast do Dumy
Zycia mego prozę
Urozmaicę,
Odsiadując kożę...
Tymczasem zewsząd
Sypią się depezesze,
Konne wizyty,
Deputacje pieszce,
Czarne smokingi,
Półkoszulki lśniące...
Zyczeń serdecznych
Wznoszą, mi tysiące.
Jedni, co dotąd
Nigdy mnie nie znali,
Czynią przedemną
Partyjne zwierzenia...
Wszyscy uprzejmi
Czy wielcy, czy mali,
Rzecz to poprostu
Nie do uwierzenia.
Sam w to nie wierzę
(Nie bitym jest w cmentę)
Przyjmuję „gości“...
Piekąc zlekką raczką;
W duchu przeklinam
Dziennikarzew plemię,
Ze mnie do Dumy
Wysyła... ich... kaczka...
Ze jednak w oczach
Łodzian i rodziny
Z wiktoryją z poselskiej afery
Wyjść chciałem.
Powiem wam wszystko
(Będę z wami szczerzy)
Na dni więc dwoje
Za granicę zwiąłem.
Biorę tu arkusz
Papieru i laku
Listy dziękczynne
Szję stąd do dzienników
W których tłumaczę
Ze... dla... czasu... braku
Sję nie podejmę
Poselskich oblików.
St. Bał.

Przed wyborami.

W Łodzi.

W „Kur. Warsz.” p. Z. Pietkiewicz pisze.

„W chwili obecnej sytuacja wyborcza w Łodzi już się dość wyraźnie zarysowała. Mniej więcej powtórzyło się to samo zjawisko, co w Warszawie, tylko wspotęgowanej mierze; Łódź bowiem posiada wyjątkowe warunki, różnorodność mieszkańców pod względem narodowościowym, większą niż w Warszawie sprzeczność interesów, inne ustosunkowanie narodowości i stanów. Ale ludność żydowska, wobec obojętności Polaków, wykazała tę samą czujność i wrażliwość na sprawy wyborcze.

Niemniej czujnymi okazali się także Niemcy. Ale zarówno Niemcy jak i Polacy wobec ludności żydowskiej pozostali w mniejszości. To zjawisko zamiennie jaszkrawo się uwydatniło po zestawieniu liczb.

Na listach wyborczych mają głosów: Polacy 3,677, Niemcy 3,040, Rosjanie 274, a Żydzi 9,964.

Najpomysłniej dla Polaków przedstawia się cyrkuł III, w którym jest prawyborców: Polaków 1,661, Niemców 740, Rosjan 123, a Żydów 4,094.

Wobec tych liczb zdawałoby się, że w Łodzi większość ludności jest żydowska. Tymczasem w rzeczywistości stosunek ludnościowy tak się przedstawia:

Na 510 tysięcy mieszkańców w Łodzi z przedmieściami przypada: katolików 300,000, prawosławnych bez wojska 3,000, ewangelików 65,000, Żydów 140,000, czyli ogółem chrześcijan 360,000, Żydów 140,000. Według narodowości Polaków jest 285,000, Żydów 140,000, Niemców (katolików i ewangelików) 80,000, prawosławnych bez wojska 3,000.

Tak więc panującą pod względem liczebnym jest ludność polska, po niej drugie miejsce zajmuje żydowska, trzecie niemiecka i nareszcie czwarte rosyjska.

Wogóle zaś ludność chrześcijańska przerasta żydowską o 230,000.

Jeżeli zważymy jeszcze tę okoliczność, że znaczna część Żydów w Łodzi, dawnych mieszkańców naszego kraju, uważa się za Polaków i chce być Polakami, będziemy mieli jeszcze spory procent, który powinien przejść na szalę polską przy wyborach.

A jednak, pomimo takiego stosunku ludnościowego, liczba Żydów prawyborców przerasta liczbę prawyborców razem wziętych Polaków i Niemców.

Następnie p. P. wymienia dotychczasowe kandydatury poselskie: Piotra Kona, S. Dobranickiego, Zielezińskiego, oraz Lehmana. Tę ostatnią jakkolwiek dyskretnie, lecz ostro krytykuje.

Prócz tego p. P. nadmienia, że w pewnych kołach omawiane są jeszcze następujące kandydatury: d-ra Kaufmana (zaszczytnie znanego u nas działacza społecznego) oraz adw. Rosmana, d-ra Grabowskiego, ks. Przeździeckiego (?), Oskara Kinderera i Meyerhofa.

W końcu p. P. skreśla następujące uwagi, które uważamy za najzupełniej słuszne.

„W Łodzi niema szans żaden poseł partyjny, a przynajmniej wyraźnie partyjny. Nadto, żaden rozsądny człowiek nie przyjmie kandydatury, jeżeli będzie wiedział, że z tego przedstawicielstwa będą niezadowolone rzesze wielotysięczne. P. Lehman lub inni podobni zdają chyba sobie sprawę, że właściciel przedziału, pomimo nawet zasad konstytucyjno-liberalnych, nie zyska zadowolenia i zaufania owych mas, które jeszcze dobrze pamiętają sławny lokaut bawelniany.

Łódź, ze względu na swoje wyjątkowe warunki, musi mieć posia kompromisowego, którego wszystkie warstwy ludności i wszystkie narodowości mogłyby obdarzyć przynajmniej pewnym *minimum* zaufania. Poseł ten nie może być zależnym od tej lub innej grupy interesów. Musi to być człowiek możliwie bezstronny,

sprawiedliwy, stojący zdala od wszelkiego fanatyzmu. Musi to być człowiek, rozumiejący do głębi potrzeby kraju i wyjątkowość warunków obecnych. Musi to być człowiek, któryby potrafił stanąć na złotym środku rozumnego współzycia narodowości, któryby umiał odczuć i ocenić potrzeby najszerzych mas i zarazem rdzenne kulturalne potrzeby kraju.”

W Piotrkowie.

Z inicjatywy pp. Strzyżowskiego, Dudzińskiego i Byczyńskiego odbyło się w Piotrkowie, z upoważnieniem władzy, zebranie przedwyborcze, którego jedynym celem było wykazanie zgromadzoną konieczności większego zainteresowania się przyszłymi wyborami i wzięcia w nich licznego udziału.

Od 140 zaproszonych, stawiło się 60 osób, a z tych zabierali głos pp. przewodniczący: dr. Strzyżowski, Jul. Konopański, Mir. Dobrzański, Jan Cholewicki, H. Popowski, St. Niepokoyczycki, St. Kępiński, Cezary Jachimowski i Stef. Mazurowski.

W braku ważniejszego programu wyborczego, któryby mógł żywiej zainteresować zebranych, ludzi różnych przekonań, dyskusja okazała się mało przedmiotową.

Inicjatorzy podali jedynie pod obrady potrzebę wyboru posłów i to takich, którzyby „ożywni dokładną znajomością kraju i potrzebą dla niego choćby skromnej pracy, zechcieli zająć się nią w komisjach Dumy”.

W Warszawie.

Czerpiący swoje informacje z natchnienia ugodowców „Czas” krakowski przynosi w depeszach swoich nową wiadomość o kandydaturach z Warszawy. Otóż według zapewnień organu stańczyków „na ostatnim posiedzeniu przedstawicieli narodowej demokracji i stronnictwa polityki realnej p. Dmowski oświadczył, że kandydatury swej na posła z Warszawy nie stawia”.

O kandydaturze p. Straszewicza „Czas” w dalszym ciągu przemilcza, natomiast informuje, że „secesja narodowo-demokratyczna, popierając swego kandydata Kucharzewskiego, zadeklarowała, iż zgadza się na kompromis z Żydami, dając im pewne gwarancje popierania ich interesów ekonomicznych i kulturalnych”.

Jak wiadomo, do secesji należą dwa pisma, nie będące zresztą z sobą w ścisłym kontakcie, jest to „Goniec” i „Tygodnik Polski”. Informacje „Czasu” o tyle odpowiadałyby rzeczywistości, że zarówno „Goniec”, jak „Tygodnik Polski” uprawiają obecnie taktykę umizgów do Żydów, zapewniając, że akcja skierowana ku obronie naszej ekonomicznej przed Żydami, jest szkodliwa, ze względu na większą ważność „innych” spraw krajowych.

Jednocześnie „Czas” interesuje się zamiarami postępowców warszawskich. Korespondent warszawski tego dziennika przynosi w tej mierze następujące wiadomości.

Stwierdzono, że dotychczasowy kandydat postępowy, adw. Patek, nie będzie mógł ze swego cyrkułu wejść do kolegium wyborczego, wobec czego kandydatura jego upada; postępowcy oglądają się za nowym kandydatem. Mówią o adwokacie Makowskim”.

Kadeci.

Partja K.-D. wydała odezwę do wyborców, której część końcowa brzmi:

„Pięć lat doświadczenia nie powinno przejść bez śladu. Gdy pójdziesz na wybory nie wybierajcie ludzi, którzy zdradzili zasady Manifestu z d. 17 października i utracili to co zyskano dzięki wysiłkom i ofiarom całego narodu. Nie wybierajcie tych, którzy mówią wyborcom o interesach ludności, a w Dumie starają się podlizywać rządowi, szukając powodzenia wyborczego nie w otwartej i uczciwej walce, a w poparciu administracji. Nie myślcie, iż ludzie ci mogą otrzymać coś od władzy dla tego, iż są bliżsi do niej. Wiecie, iż w ciągu 5 lat nic nie osiągnęli oni.

Gdy będą wam dawali obietnice, zapytajcie ich, co robili oni w III Dumie, dlaczego nie spełnili swoich obietnic.

„Nie uchylajcie się małodusznie od wyborów. W obecnej historycznej chwili leży na nas wielka odpowiedzialność i ciężki obowiązek”.

Opozycyjne gubernje.

„Russkoje Słowo” zamieszcza szczegółowy wykaz gubernji, będących w opozycji wyborczej. Szczególnie silnie opozycja ugruntowana jest w gubernjach: archangielskiej, orenburskiej, kostromskiej, taurydzkiej, samarskiej i simbirskiej, oraz w obwodzie wojska dońskiego.

Godne jest uwagi, że w III Dumie gub. samarska, simbirska i taurydzka w znakomitej większości reprezentowane były przez paździcznikowo-nacjonalistyczne centrum.

W gub. wiackiej, permskiej, ufańskiej wybrani będą skrajni lewicowcy. Nawet szanse gen. Babińskiego (kadeta) są tam słabe.

Wzmocnił się też nastrój opozycyjny w gub.: wołgodzkiej, pskowskiej, włozymierskiej, smoleńskiej i kazańskiej, które w III Dumie miały przeważnie postów w centrum.

W gub. woroneskiej i ekaterynosławskiej paździcznikowcy mogą przeprowadzić kandydatów swoich: Kamińskiego, Aleksiejenkę, Zwiaginowa i Szydłowskiego tylko przy bloku z opozycją, ponieważ prawicowcy i nacjonalisci o wspomnianych kandydatach słuchać nie chcą.

Nikłe są szanse opozycji w gub. niższonowogrodzkiej, w centralnych, czarnoziemnych, w gub. mińskiej, czernihowskiej, kijowskiej i poltawskiej, niewielkie szanse w gub. witebskiej, a tylko w wołyńskiej blok bezpartyjny postępowy, do którego przyłączyli się Polacy, czesi i Niemcy, ma duże szanse zwycięstwa.

Przedstawienia dla naszych Prenumeratorów.

Na 2-gie z rzędu przedstawienie w tym sezonie dla prenumeratorów naszych, które odbędzie się w teatrze Popularnym

we środę 18 b. m.

wybrałiśmy podniosły utwór w 1 akcie Wyspiańskiego p. t.

PIEŚŃ,

oraz wybora i nader wesołą komedję kontuszową w 3 aktach J. I. Kraszewskiego p. t.

Miód Kasztelański.

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego, po następujących cenach:

Łoże po rb. 1 kop. 80.	
Krzesia w 1, 2 i 3	60 kop.
„ 4, 5, 6 i 7	48 „
„ 8, 9, 10, 11 i 12	42 „
„ 13, 14 i 15	37 „
„ 16, 17 i 18	32 „
„ pozostałe	27 „
„ boczne bliższe	40 „
„ dalsze	32 „
„ najdalsze	25 „
Balkon 1 rzędu	35 „
„ 2 i 3	30 „
„ 4 i 5	25 „
„ 6, 7 i 8	20 „
Galerja numerowana	20 „
„ nienumerowana	12 „
Szatnia i programy bezpłatnie.	

Żądajcie zawsze i wszędzie cykorji BOHNÉ-GO z „PODKOWĄ”, otrzymanie paczki cykorji R Bohné i Ska gwarantowanej czystości i na Włocławek 24 s - C - II lep-zego gatunku.

Kronika.

— (s) **Życie kwiatka na „Gniazdo”.** Jutro zatem odbędzie się dzień kwiatka na „Gniazdo”. Ponieważ kilka pań dzielnicy z powodu choroby wzięć czyn-

nego udziału w organizowaniu dnia kwiatka nie mogło, przeto zastąpiono je innymi paniami, wobec czego nieco zmieniona lista pań dzielnicy przedstawia się jak następuje:

Pani Starowiczowa, Piotrkowska 292, p. Paula Riner dom Strzelców, panny Linnert i von Trentovius, ulica Placowa № 11, pani Wigro, Główna 7, p. Jętkiewiczowa Targowa 29, p. Stiller, Piotrkowska 92 (sklep), pani Hille, Juljusza 37, p. Wolska, Andrzeja 11, p. Güntzel Miłsza 39, p. Gołaszewska Radwańska 39, p. Alwas Orla 5, p. Grzybowska Wólczajska 109, p. Gaberle Widzew, dom Kunitzera 16, p. Fokczyńska Bałuty, Podrzeczna 26, p. pastora Gerhardt Anny 20, p. Lange Konstantynowska № 40.

Uprasza się osoby, pragnące wziąć udział w sprzedaży kwiatka o łaskawe zgłaszanie się pod powyższymi adresami w ciągu dnia dzisiejszego.

Panie dzielnicy proszą Komitet być dziś, w sobotę, od godziny 4 po południu w lokalu dzielnicy, gdyż o tej porze będą im przysłane kwiatki.

Prócz tego p. Paula Riner prosi wszystkie pary, które pragną wziąć udział w sprzedaży kwiatka, aby zgłosiły się jutro do domu Strzelców od godziny 6 rano.

— (c) **Nowe rozporządzenie.** Zgodnie z istniejącymi przepisami, wydano rozporządzenie, aby wszystkie firmy handlowe, przysyłające do zatwierdzenia książki buchalterskie, dołączały do nich prośby, opatrzone markami. Dotychczas książki te przysyłane były do kancelarii i tam woźny załatwiał te czynności. Rozporządzenie to utrudnia firmom potwierdzenie książek, wobec tego, że przysyła je jednocześnie tysiące firm. Skutek jednak będzie o tyle dodatni, że do kasy kancelarii wpłynęło o wiele więcej pieniędzy.

— (r) **Bawełna w Ferganie.** Powierzchnia plantacji bawełny w obwodzie Fergańskim w r. 1912 zmniejszyła się o 12,961 dziesięcin (o 4.8 proc.) w porównaniu z plantacjami w r. 1911. Do roku 1911 włącznie powierzchnia plantacji bawełny ciągle się zwiększała. Warunki atmosferyczne w roku bieżącym były nie dość pomyślne. Siew rozpoczęto w drugiej połowie marca st. st., lecz chłodna pogoda opóźniła wschodzenie rośliny. W połowie czerwca st. st. w okresie kwitnienia stan rośliny zupełnie się poprawił.

— (b) **ur. opu.** Sędzia pokoju X r. rz. radca stanu p. Reucki wrócił z urlopu i objął poprzednie obowiązki.

— (b) **Ze zjazdu sędziów pokoju.** W d. 16, 17, 18, 19 i 20 b. m., w lokalu zjazdu sędziów pokoju przy ul. Mikołajewskiej nr. 35, rozważane będą w drodze apelacji sprawy, w cywilnym i w karnym wydziałach.

— (b) **Święto żydowskie.** W d. 21 b. m. Żydzi obchodzą będą sądny dzień „Jom-Kipur”. Jest to najuroczystsze święto wyznawców starożytnego zakonu.

— (r) **komisja budowlana** zawiadziła wczoraj plac przy ul. Wólczajskiej № 15, gdzie zbudowana być miała farbiarnia.

Komisja uznała plac ten za nieodpowiedni, jako zbyt mały i zajęty już częściowo pod dom mieszkalny.

Właściciele fabryki p. f. „Kwasner i Lindenfeld” otrzymali pozwolenie na odbudowanie spalonego gmachu fabryki — przy ul. Karola 12.

Prośba właściciela teatru kinematograficznego przy ul. Rzgowskiej № 2 o pozwolenie odbudowania teatru nie została uwzględniona, gdyż w razie pożaru zagrożone będą poważnie domy sąsiednie.

— (c) **o sud i nad rzeką Łódka.** Po dokonaniu ostatnich oględzin budek targowych nad rzeką Łódka, komisarz i cyrkuł wystosował skargę do sędziego pokoju X rewiru, z prośbą o skazanie właścicieli budek na karę za niehygieniczne utrzymanie ich, oraz wydanie rozporządzenia skasowania tych budek. Sędzia skargę tę uchylił. Wobec tego komisarz wniósł skargę apelacyjną i sprawa powtórna wyznaczona została do zjazdu sędziów pokoju na dzień 24 b. m.

= (c) **Kominaacja policmajstra.** Na stanowisko policmajstra m. Łodzi mianowany został naczelnik rezerwy policji w Moskwie, podpułkownik Komendantów,

= (r) **Lokal cyrkulowy.** Magistrat zawarł wczoraj kontrakt dzierżawy z właścicielem domu przy zbiegu ul. Mikołajewskiej i Gubernatorskiej na wynajem tego domu za sumę 115,000 rb. rocznie. Dom wynajęty został na biura 6 cyrkulu policyjnego i mieszkania urzędników cyrkulowych. Kontrakt zawarto na 6 lat. Koszary dla policji rezerwowej wybudowane być mają do 1 kwietnia.

= (r) **Kursy handlowe.** Wykłady na kursach handlowych St. Lipińskiego rozpoczyna się nieodwołalnie w poniedziałek 16 b. m. Słuchacze zapisani na kurs roczny powinni się stawić o godz. 7 wiecz., słuchacze kursów półrocznych—o godz. 5 wieczorem.

= (c) **Z Resursy rzemieślniczej.** W tych dniach działalność swoją rozpocznie kasa pożyczkowo-oszczędnościowa przy Resursie. Później zaś otwarta zostanie Tow. Wzajemnego Kredytu. Zapisy członków są już przyjmowane.

= (r) **W przytułku dla starców i kalek** chrześc. Tow. dobroczynności znajduje się obecnie 301 pensjonarzy, w tej liczbie 102 mężczyzn i 199 kobiet. Pięciu osobom odmówiono przyjęcia do przytułku z powodu braku miejsca.

= (r) **W Kochanówce.** Gubernator piotrkowski zawiadomił magistrat łódzki, że ministerjum spraw wewnętrznych zatwierdziło wypłacanie 17,000 rb. za kurację chorych, leczonych na koszt miasta w Kochanówce w ciągu ostatnich dwóch lat. Magistrat dłużny jest zakładowi w Kochanówce 85,000 rb.

= (r) **Z „Liry“.** Na pierwszym powakacyjnym zebraniu członków Tow. śpiewaczego „Lira“ zdecydowano, że we wtorki i piątki odbywać się będą lekcje drużyny śpiewaczej, w poniedziałki i czwartki—lekcje koła dramatycznego, a w środy—posiedzenia zarządu, Lokal tymczasowy Tow. mieści się w domu przy ulicy Andrzeja nr. 6; początek posiedzeń i lekcji o godz. 8 i pół wiecz.

Wobec zdwojonej pracy w Tow. powołano: na wice-prezesa p. Józefa Rusina, na zastępcę sekretarza p. Marjana Goszczyńskiego i na jego pomocnika p. Józefa Jelonko.

= (r) **Zabawa „Stow. głuchoniemych“.** Jutro, 16 b. m., w lokalu przy ul. Wiedzewskiej № 187, odbędzie się zabawa taneczna członków Stow. głuchoniemych.

Podczas zabawy odbędzie się konkurs strzelania z łuków.

= (r) **Z „Wenecji“.** W parku „Wenecja“ jutro odbędzie się zabawa na benefit artysty, p. I. Moszczeńskiego.

Interesujący i urozmaicony program, oraz znana bywalcom „Wenecji“ osoba benefisanta, niewątpliwie zgromadzi liczny zastęp publiczności. Początek zabawy o godz. 2 popoł.

= (r) **Teatr „Casino“.** zakupił na wyłączną własność na Łódź wspaniały obraz p. t. „Wśród koczujących“. Ciekawy ten dramat w 3 częściach, w wykonaniu artystów teatrów królewskich w Kopenhadze, będzie demonstrowany od dziś do poniedziałku. Prócz tego program obecny zapowiada pyszną komedję „Wybiegi miłosne“ — w wykonaniu artystów „Komedji francuskiej“ i wiele innych ciekawych obrazów.

W najbliższym czasie teatr „Casino“ sprowadza nabyty na wyłączną własność dramat w dwóch aktach p. t. „Przesady“ — pierwszy z całej serii obrazów polskich, wykonanych przez firmę paryską „Pathé“.

Dramat „Przesady“, osnuty na faktach z życia Warszawy, znalazł wykonawców w artystach sceny polskiej: p. Zelwerowiczu, b. dyrektorze teatru łódzkiego oraz pp. Dulebiance, Z. Trapszo, Dobrzańskiej, Grabowskim i innych najlepszych siłach teatru Małego w Warszawie.

Przed kilku dniami odbyła się w Warszawie próba demonstracja „Przesadów“, poczem pisma warszawskie wyraziły się z poważnym uznaniem dla gry artystów oraz treści i wystawy dramatu.

Firma „Br. Pathé“ podjęła pierwszą wykonywanie serji obrazów polskich, posiłkując się przytem grą naszych artystów i treścią opartą na zdarzeniach i stosunkach miejscowych.

WYPADKI.

= (r) **Rewizja i aresztowania.** Wczoraj w nocy dokonano w różnych dzielnicach miasta kilkunastu rewizji domowych przyczem aresztowano 18 osób.

— W piwiarniach w obrębie I rewiru aresztowano 12 osób, między innymi niejakiego Jana Hoffmana, oskarżonego o kradzież.

— Policja aresztowała Franciszka Rokickiego, uczestnika kradzieży w sklepie Friedego przy ul. Dworskiej, oraz Władysława Łowicza, skazanego zaocznie za kradzież z włamaniem na 4 lata oddziałów aresztanckich.

Ogółem aresztowane w ciągu nocy ubiegłej 72 osoby.

= (p) **Z sędzi.** Brak pracy i towarzyszący mu nieodłączny głód, doprowadza niejednokrotnie do rozpaczliwych czynów.

Wczoraj w godzinach południowych Jan Kuk, napróżno od dłuższego czasu poszukujący zajęcia, postanowił położyć kres swemu istnieniu i poderżnął sobie nożem gardło.

Wezwany na miejsce wypadku przy ul. Rokicińskiej nr. 18, lekarz Pogotowia udzielił nieszcześliwej ofierze losu pierwszej pomocy, poczem odwiózł K. do szpitala Aleksandra.

Zyciu samobójcy z rozpaczy grozi niebezpieczeństwo.

= (r) **Aresztowanie kradzieży.** W domu przy ul. Żelaznej nr. 9, policja aresztowała wczoraj niejakiego Józefa Kanta, poszukiwanego już oddawna sprawcę wielu napadów i kradzieży. Stwierdzono, że K. strzelał przed trzema tygodniami do policjanta na Wodnym Rynku.

= (p) **Atak epileptyczny.** Na ulicy Wschodniej około domu № 47, padł na ulicę wskutek ataku epileptycznego piekarz, Mojsie Blisko, lat 35.

Nieszcześliwemu pomocy udzieliło wezwane na miejsce wypadku Pogotowie.

= (p) **Z osłabienia.** Przy ul. Krótkiej na Bałutach spadła ze schodów wskutek osłabienia 70-letnia Walentyna Sowińska.

Staruszka, oprócz ogólnego potłuczenia okaleczyła głowę i czoło.

= (p) **Wąsy zgon.** Do posesji Edwarda Hejmana, położonej na ulicy Piotrkowskiej nr. 125, wszedł młody człowiek lat około 27, w mundurze studenta politechniki, dla obejścia samochodu i wyszedłszy z remizy padł i nagle zmarł. Śmierć stwierdził lekarz Pogotowia. Przyczyna nieznana, nazwisko denata niewiadome.

= (r) **Znaczna kradzież.** Nocy ubiegłej, nieznanzi złodzieje dostali się za pomocą włamania do magazynu jubilerskiego Leopolda Grienbauma przy ul. Główniej nr. 64. Kradzież sprostregł rano stróż domu. G. oblicza straty na sumę 1,400 rb.

= (r) **Na gorącym uczynku.** W mieszkaniu przy ul. Suwalskiej nr. 25, przyłapano wczoraj na gorącym uczynku kradzieży, 21-letniego Stefana Kobielskiego, karanego już sądownie za kradzież. K. „pracował“ przy pomocy jakiegoś towarzysza swego „zawodu“, lecz złodziej ten zdołał zbiec.

ZAMIEJSCOWA

= (x) **Rewizja i aresztowania w Zgierzu.** Nocy wczorajszej w Zgierzu, z rozporządzenia naczelnika żandarmerji dokonano w kilku domach rewizji.

Nic podejrzanego nie znaleziono. Aresztowano 5 osób.

= (m) **Z Pabjanic** donosi nasz korespondent:

Wczoraj, 13 b. m. o godzinie po jedenastej rano, z kościoła parafialnego św. Mateusza na Starem-Mieście zostały odprowadzone na cmentarz katolicki zwłoki Aleksandra Kościńskiego, byłego kasjera pabjanickiego magistratu.

Za trumną postępowało liczne grono przyjaciół, oraz tłumy tutejszych mieszkańców wraz z przedstawicielami różnych cechów, oraz straż ogniowa

ochotnicza, której zmarły był członkiem, a także dzieci szkół.

— W niedzielę, dnia 15 b. m., odbędzie się tu „Dzień kwiatka“ na dochód katolickiej ochrony dla dzieci urządzony staraniem Zarządu wspomnianej wyżej ochrony.

= (z) **Kradzież trów.** Onegdaj w nocy w Rokiciu Starem, gminy Brus, niewiadomi złościny dostali się do obory Franciszka Jonego i wprowadzili dwie krowy, wartości 190 rb.

Ze sceny i estrady.

Teatr Popula-rny.

Z kancelarji teatru komunikują nam:

Dziś, pierwszy raz głośna nowość w 4 aktach Röslera „Miljonerzy“ czyli „Pięciu Rotszylców“.

Jutro, w niedzielę o godz. 3 po poł. arcydzieło Wyspiańskiego „Pieśń“ oraz „Wigilja Sw. Andrzeja“, ze śpiewami i tańcami, wieczorem po raz drugi „Miljonerzy“ (Pięciu Rotszylców).

Nowe kostjумы i dekoracje, przystosowane wiernie do epoki, w której rozgrywa się akcja powyższych sztuk.

Kronika sądowa.

Wyrafinowane oszustwo.

W tych dniach I wydział karny warszawskiego sądu okręgowego rozpatrywał sprawę, w której niejaki Antoni Zgórski oskarżony był o to, iż będąc narzeczonym panny N. P., siostry znanych tutejszych obywateli podpisał jej imieniem i nazwiskiem weksel na sumę 20 tysięcy rb.

W sprawie tej stawał również jako współoskarżony warszawski dyskonter Mendel Binsztok.

Podczas rozpraw sądowych Zgórski zeznał, iż pannę P. znał jeszcze jako uczenicę gimnazjum i wówczas w niej już się kochał.

W późniejszych latach spotkawszy pannę P. zapragnął wejść z nią w związek małżeński i w tym celu pragnąc otrzymać rozwód jako człowiek żonaty, zmienił wyznanie i przeszedł na protestantyzm. „Oboje zamierzaliśmy mieszkać w Noworadomskim powiecie w majątku Kitlin. W tym celu potrzebowałem 20,000 rb., które obiecał mi dostarczyć na drugi dzień Binsztok, o ile mu podpiszę weksli nazwiskiem panny P. na 20,000 rb. Żądanie jego spełniłem.

Wskutek nieprzewidzianych okoliczności małżeństwo nasze nie doszło do skutku i ja wyjechałem do Galicji, gdzie zgłosił się do mnie Binsztok i zażądał 10,000 rb. w przeciwnym razie groząc ujawnieniem mego czynu — sfalszowania podpisu panny P. na wekslach.

W krótkim czasie potem zostałem aresztowany“.

Binsztok do winy się nie przyznał i oświadczył, iż jest tylko dyskonterem i o sfalszowaniu nic nie wie.

Sąd po wysłuchaniu świadków, oraz mowy prokuratora i obrońcy wydał wyrok skazujący Zgórskiego po pozbawieniu praw i przywilejów na rok rot aresztanckich zaliczając czas odsiadki przed wyrokiem od 6 kwietnia r. b.

Binsztoka zaś uniewinnił.

Telegramy.

(Tel. Ag. Pet.)

Komunikat urzędowy.

MOSKWA, 13 sierpnia. — Ich Cesarskie Mości Najjaśniejszy Pan i Najjaśniejsza Pani Aleksandra Teodorówna z Cesarzowiczem Następcą Aleksym Mikołajewiczem i Najdostojniejszymi Córkami wczoraj racyli wyjechać do Smoleńska. Minister Dworu Cesarskiego, generał-adjutant Frederiks“.

MOSKWA, 13 sierpnia. — Najjaśniejszy Pan ofiarował z własnej szkatuły rb. 15000 dla rozdania biednym miasta Moskwy.

Naczelnik miasta dla upamiętnienia bytności Ich Cesarskich Mości cofnął wszystkie kary administracyjne i areszty dyscyplinarne.

Komisarz policji pod sądem. KIJOW, 13 września. — Były komisarz policji Krassowski oddany został pod sąd jako oskarżony o przywłaszczenie pieniędzy skarbowych.

Aresztowanie kazańdziei. KONSTANTYNOPOL, 13 września. Aresztowano znanego kazańdzieję młodoturckiego, byłego posła Szeik-bej-dułłego, który w przeddzień Bajramu wygłosił w meczecie kazanie podburzające i przeciwpaństwowe.

Trzęsienie ziemi. SZTUTGART, 13 (9) — Dziś rano nawiedzone zostały okolice Turynji kilkakrotnem trzęsieniem ziemi. Wśród ludności wybuchła panika, skutkiem czego porzucano domy, chroniąc się w pola. Wstrząśnienia nie przybrały jednak większych rozmiarów i wypadków nie było.

Zamknięcie kongresu. BERLIN, 13 września. Kongres ginekologów został zamknięty.

Pogrzeb mikada. TOKJO, 13 września. Rozpoczął się obrzęd pogrzebowy cesarza Mutsi-Hito. Po uroczystych modłach w wielkiej sali pałacu, udekorowanej zgodnie z rytuałem religijnym składano ofiary duchowi zmarłego w postaci pokarmów poświęconych i sukna białego, oraz czerwonego.

Po złożeniu ofiar cesarz, cesarzowa, księżęta, księżne krwi cesarskiej po kolei składali pokłon przed duchem zmarłego, poczem kapłani zabraли ofiary

Zasłona przed katafalkiem została spuszczonea i ceremonia modłów w pałacu zakończona. Późnym wieczorem rozpoczął się pogrzeb w obecności cesarza Joszi-Hito, przedstawicieli zagranicznych i milczącej nabożnie milionowej masy narodu.

Na podwórzu pałacowem zapalono stos, na około którego wetknięte były pochodnie.

Podczas pogrzebu obie cesarszowe były w kostjumach narodowych z materiału lnianego i stosownie do rozkazu urzędowego włosy miały nieuczesane.

Po zakończeniu ceremonji pogrzebowej trumnę przewieziono do pociągu cesarskiego który odwiezie prochy mikada do Mumiemu.

Samobójstwo gen. Nogi. TOKJO, 13 września. Generał Nogi, który w wojnie rosyjsko-japońskiej dowodził armją japońską przed twierdzą Port-Artura, odebrał sobie życie. To samo uczyniła jego żona.

Telegramy własne

„Now. Kurjera Łódzkiego.“

Rokowania turecko-włoskie.

PARYZ, 13 września. Z Lozanny donoszą, że pośrednicy pokojowi włosko-tureccy prawie już ukończyli swoje prace, tak że zamianowanie urzędownie uwierzytelnionych zastępców Włoch i Turcji nastąpi prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Warunki Bułgarii.

PARYZ, 13 września. — „Temps“ donosi z Sofji, że rząd bułgarski postawił dwa główne warunki, pod jakimi mogłoby nastąpić uspokojenie Bułgarii: 1) aby Macedonja otrzymała te reformy, które ułożono swego czasu na zjeździe w Mürzsteg, na mocy których Macedonja ma otrzymać własny sejm i milicję narodową. 2) Na czele prowincji macedońskiej ma stanąć gubernator, zamianowany za zgodą amocarstw. Gdyby te dwa główne warunki nie były uwzględnione, ogólna mobilizacja w Bułgarii byłaby nieunikniona.

Trzęsienie ziemi.

SAN FRANCISCO, 13 września. Odczuto tu trzęsienie ziemi.

Ostatnie wiadomości.

Rozkaz do wojska.

PETERSBURG, 14 września. 10 h. m. podczas Najwyższego przeglądu wojsk na polu Chodyńskim zaaszędł niebywały wypadek. Żołnierz 4 rot 2 Sofijskiego pułku piechoty Cesarza Aleksandra III, wybiegł z szeregów w celu podania prośby Cesarzowi.

Jego Cesarska Mość w celu aby podobne smutne wypadki nie powtarzały się w przyszłości Najwyżej rozkazał zrobić uwagę komenderującemu wojskami okręgu wojskowego, zaznaczyć o powyższemu komendantowi 18 korpusu armji, wyrazić naganę dowódcy 1 dywizji piechoty, surową naganę komendantowi pułku, komendanta 1 bataljonu usunąć od dowodzenia bataljonem, komendantów rotnego i wzwodnego 4 roty uwolnić ze służby.

Podpisał minister wojny, generał kawalerji Suchomlinow.

Ze sportu.

Wyścigi w Helenowie.

Ogólne zainteresowanie nie tylko w kołach sportowców, ale i wśród szerszej publiczności sympatyzującej ze sportem kołowym, obudziło zjawienie się Olafa Peter, który w biegu „wylosowania roweru” również ubiegał się będzie o palmę pierwszeństwa a przyznać trzeba, iż Peter jako jeden z najlepszych jeźdźców świata będzie w tym wypadku poważną konkurencją, z którą się jeźdźcy dotychczasowi bardzo liczyć muszą, dając tem samem publiczności dużą dawkę emocji w przyglądaniu się zmaganiom najlepszych sił rowerowych.

Będzie to „clou” jutrzejszych wyścigów, aczkolwiek niemałe zainteresowanie budzi również „match” za dużymi motorami między najlepszym jeźdźcą łódzkim p. Bechem, a murzynem amerykańskim Hesperdem.

Jeżeli więc nieprzychylna dotąd pogoda uśmiechem słońca spojrzysz jutro na tor w Helenowie, wtedy „rondes vous” zainteresowanych sympatycznym sportem uda się w zupełności, dając tym samym impuls Tow.

„Union” do dalszej pracy nad rozwojem u nas jazdy rowerowej, która jak dotąd wobec zagranicy, spoczywa jeszcze w powijakach.

Ofiary.

Z. K. dla wdowy po zabitym szwecu Dobjaszu — rb. 1.—

Do dzisiejszego numeru dołączamy dla naszych prenumeratorów listy zwrotne o kursach BERLITZA.

J. Mechowicka

Pielęgnowanie cery, włosów i rąk.

ul. Długa Nr. 26 m. 13 parter.

ODEON

Od Soboty 14 do Wtorku 17 Września.

Adriatyk wsp. natura.

Zakochany Prince komiczna.

NARÓD KOCZOWNICZY

wetrasający dramat w 3-oh aktach

Wiejska szkoła komedia.

„ODEON”

Od dnia dzisiejszego do obrazów z natury śpiewać będzie znana śpiewaczka włoska

r2716-4

Inez Esparza.

Park Wenecja

Szosa Pabianicka 5 minut drogi pieszo od tramwaju Górnego Rynku w Niedzielę, d. 15 września

WIELKA ZABAWA

OGRODOWA

Na benefis art. tancerza J. Moszczyńskiego. Oryginalny skok z wieży wykona pan Dżon Holms.

1) Walka między p. Federmanem i p. Pietrzakiem, 2) Z cyklu baletowego, krakowiaka i mazura odtańca p. Makowski i p. Labecka, 3) Komiczny akt wykonają małżonkowie BURIGO, 4) Taniec charakterystyczny „Kwintet” 5) Demonstrowanie siły fizycznej przy pomocy ciężarów, 6) Monologi i deklamacje wykona p. Niedźwiecki. Akt transformacyjny wykona benefisant Józef Moszczyński.

Teatr „Zakazany owoc” Operetka w 2 aktach. Teatr Marjonetek

Buget z mocnymi trunkami. Kuchnia wyborowa.

2707-1-1

Zabawa dziecienna. Koncert orkiestry 4-go pułku. Początek zabawy o godz. 2-ej po południu. Wejście 20 k., dzieci i uczniowie 10 kop., dzieci do lat 5 bezpłatnie.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE:

Za pozwoleniem Ministerjum oświaty

4-kl. zakład nankowy żeński (z 2 kl. przygotowawczem) z programem gimnazjów rządowych

Janiny Lubzens-Feil

(słuchaczki uniwersytetu paryskiego)

ul. Piotrkowska Nr. 26

Program szkoły odpowiada programowi szkół rządowych co umożliwia uczennicom zdawanie do rządowych zakładów nankowych bez wszelkich korepetycji. Specjalne uwzględnienie języków: (rosyjskich francuski, niemiecki i konwersacja hebrajska), gimnastyka szwedzka i rytmiczna, wycieczki, roboty ręczne, Słoid, rysunki, wypalanie na drzewie i śpiew. Na życzenie — lekcje muzyki.

Odzielne klasy dla analfabetek.

Inowacja! Przy szkole prowadzona jest wzorowa Szkoła freblowska

popołudniowa dla dzieci od 4 do 8 lat.

Dzieci znajdują się pod opieką lekarza i dentysty. Zapisy do szkoły freblowskiej do klasy przygotowawczej i do klas specjalnych przyjmowane są codziennie od 3-6 po południu w kancelarii szkolnej. Lekcje już się rozpoczęły. Wykładają wyłącznie specjaliści.

! Udzielam !

LEKCI GRY

na mandolinie

po cenach przystępnych. Zawadzka Nr 49 m. 17. 2745-3-1

Pończochy i skarpetki

POLECA pracownia wyrobów pończosznicych. JULI MACHER. Nawrot 4.

Adwokat Przysięgły

ŁASKI

POWROCIŁ

Godziny przyjęcia: od 4-8. 2738-3

CHEMIK, 2756-1

teoretycznie praktycznie obeznany z fabrykacją przetworów chemicznych środków farmaceutycznych, technicznych zna wyrób mydła zwyczajnego, toaletowego, kosmetyków, farb, pasty i wiele innych artykułów poszukuje posady. Oferty ZGIERSKA 23, skład apteczny.

Prośby

Władz Sądowych i Administracyjnych, również paszporty zagraniczne. M. Baum. Piotrkowska 31.

Urządzenie

kilku pokojów z powodu wyjazdu tanio do sprzedania PIOTRKOWSKA Nr. 118, m. 5.

Doktor

A. Poznański

Choroby uszu, nosa, gardła i wewnętrzne ul. Przejazd Nr 6, Telef. 22-96. Przyjmuje od 9-10 z rana i od 5 i pół do 7 po poł. 2766-10-1

Dr. J. Małowist

powrócił

choroby DZIŁCI I WEWNĘTRZNE Godziny przyjęć: od 9-10 z rana i 5-6 po południu. Mikołajewska 29. Telef. 12-42.

Doktor 2380-4

G. Rotszpan

powrócił

Dzielna 34 Telef. 10-72.

Starszy felczer

M. Rozenzweig

b. wieloletni felczer oddziału chirurgicznego w szpitalu matk. Poznańskich powrócił z zagranicy mieszka obecnie Wschodnia 29. 61

Dr. E. Szyłkret

Akuszerya i choroby kobiece Zachodnia 36 m. 7 telef. 19-51 także wejści z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski) Godz. przyj. 10¹/₂-12 rano 4¹/₂, 4-7

Dr. Leon Grossman

Dzielna 7.

Specjalista chorób wewnętrznych i nerwowych przyjmuje od 9-11 od 4-6. 2507-10

Lekarz-weterynarji Szymon Wolman

Piotrkowska 145. Tel. 29-00 Od 8-10 rano — 2-4 p. p. Dla niezamężnych od 10-12 p. p. Lutomska 21 (Baluty) 2208-0-

Dr. med. W. KOTZIN

ul. Piotrkowska Nr 71. Choroby serca i płuc przyjmuje od 10-11 po poł. od 4-6 Telefonu nr. 21-19.

Dentysta

S. Rakiszski

powrócił

Piotrkowska Nr 81, tel. 16-87

Dr. med. Z. Golc

choroby skórne i wener.

ul. Mikołajewska Nr 18

Telefonu Nr 2060.

Godz. przyjęć od 9 do 12 od 4 i pół do 7 i pół w., w Niedzielę i święta od 9 do 12 i pół. r276 0

Dr. S. Sznitkind

ul. Średnia nr. 2.

Specjalność: choroby weneryczne, moczościowe, włosów i kosmetyka lekarska (piegi, pryszczki etc).

Przyjmuje od 8¹/₂ do 2, od 4¹/₂ po 9, damy od 4 i pół do 6.

Dr. Schoenaich

mieszka obecnie

Piotrowska Nr 87

telefonu 14-30

choroby dzieci. 2667-10

Dr. L. Prybulski

POŁUDNIOWA Nr 2.

Telefon 13-59

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczościowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „ERLICH-HATA 606” i „914.” wśródżylnie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.

Przyjmuje: chorych od 8-1 rano i do 4 i 6 po poł., panie od 5-6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. REJT

Średnia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „ERLICH-HATA 606” wśródżylnie. Leczenie elektrycznością (elektroizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godziny przyjęć: od 8-1 rano i od 4-8 wicz. W niedzieli i święta 9-2 po p.

Lekarz Dentysta S. Lipowski

zęby sztuczne bez podniebienia złote korony

Piotrkowska Nr 92. 61

Dr. Eugenia

Kerer-Gerszuni

Choroby kobiece.

Piotrkowska Nr 121 Telef. 18-07 przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedzieli od godziny 9 do 12 rano.

Dr. L. Klaczkiewicz

Kasztanowa 11.

Syphilla, skórno, weneryczne, choroby dróg moczowych.

Przyjmuje od 8-1 rano i od 5-8 wiecz. dla pań od 4-5 po południu. 713-6

Dr. Leyberg

powrócił

Weneryczne, płciowe i skóry od 10-1, 6-8. Niedzieli i święta od 8-1.

Dla pań-5, poczekalnia od dzielna.

Krótko 5, tel. 26-50.

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i niemocy płciowej Dr. LEWKOWICZ

powrócił.

Przy syphilisie stosowanie prop. „606” i „914”. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym. Konstancyńska 12. od 9-11 od 6-8, dla pań od 5-6 w niedzieli od 9 do 12. 2701-6

Zabezpieczenie przed katastrofami kolejowymi.

W malutkiej wioseczce Watchet, niedaleko Bristolu w Anglii, odbywają się teraz eksperymenty, które gromadzą tłumy ludzi i to nie tylko chłopów z pobliskich wiosek i robotników z pobliskich fabryk, ale krocie techników, inżynierów i mechaników z całej Anglii. W ostatnich zaś dniach przyjechały tędy do Bristolu całe zastępy inżynierów kolejowych z Niemiec i Francji, żeby się przypatrzeć tym eksperymentom.

Od Bristolu szła linja kolejowa do jednej z kopalni węgla. Aliści w tej kopalni przestano od jakiegoś czasu pracować, bo wskutek niedbalogo prowadzenia robót, woda zalala kopalnie.

Właściciele jej nie mieli dość pieniędzy, żeby postawić znowu kopalnię na wysokości zadania i rozpoczęli zabiegi o to, aby dla eksploatawania tej kopalni utworzyć towarzystwo akcyjne. Wskutek tego istnieje kolej żelazna, długości kilkunastu kilometrów, zupełnie nieużywana. Owóż kolej tę wynajął na swoje eksperymenty pewien inżynier australijski, nazwiskiem Angus. Rząd australijski dał mu na prowadzenie tych eksperymentów 80.000 funtów szter-

lingów i dostarczył mu ludzi sumiennych i uczciwych, którzy pomagają w robieniu tych eksperymentów. A eksperymenty są takie: Z jednego i drugiego końca kolei wyjeżdżają na dany sygnał dwie lokomotywy. Mechanizm ich jest tak uregulowany, że jakkolwiek niema żywej duszy na lokomotywie, to jednak pędzą one po torze z coraz większą, oczywiście, chyżością. Ponieważ obie lokomotywy są „nastawione“, czy „nakręcone“ jednostajnie, przeto pędząc z tą samą chyżością, powinny się spotkać w pośrodku linii kolejowej, zderzyć się z sobą i rozbić się w druzgi.

Tymczasem na jakie 300 metrów przed sobą, każda z lokomotyw poczuwszy, że ma naprzeciw siebie inną lokomotywę, zwalnia biegu i wreszcie na jakie 50 metrów przed sobą obie lokomotywy stają. Ba! nie koniec na tem! Urządzone są one — ten sposób, że jeżeliby maszynista zagapił się, zasnął — to one go ostrzegają o tem, że przed pociągiem, na tym samym torze, znajduje się inny pociąg. Gdy tylko wjadą na taką odległość, że już może być niebezpieczeństwo, zaczynają jak szalone dzwonić w dzwonki, umieszczone nad głową maszynisty. Jeżeli jednak się przekonają, że mają maszynistę tak upartego, iż nie sobie nie robi z tego dzwonienia, wtedy powiadają mu; pomimo, żeś warijał, uratujemy ciebie i siebie. Zaczynają zwalniać biegu i stają.

Z początku lokomotywy jeździły same, ale

później zaczęto do nich przyczepiać tendry, to jest wagony, przeznaczone na węgla, i do tych wagonów wsiadają teraz urzędnicy rządu australijskiego i angielskiego, oczywiście sami kolejarze. I jakkolwiek już setki razy lokomotywy te pędząc na siebie, zatrzymywały się i stawały na czas, to jednak ci, którzy dostąpili zaszczytu jechania w tych tendrach, powiadają, że doznają się nadzwyczaj silnego wrażenia, bo rodzi się mimowoli myśl: a jeżeli tym razem aparat nie napisze i lokomotywy się zderzą?

Niemniej ciekawem jest jeszcze i to, że takie lokomotywy, które się naprzeciw siebie zatrzymały, można znowu w ruch wprawić dopiero po użyciu pewnego klucza, inaczej one wcale nie ruszą się z miejsca, chociażby nie wiedzieć jak maszynista puszczał parę na tłoki.

Eksperymenty odbywają się oczywiście w południe, a inżynier Angus, wynalazca codziennie bada swój wynalazek i robi w nim rozmaite poprawki. Utrzymuje on, że doprowadzi rzecz do tego, iż absolutnie wykluczone będą zdarzenia się pociągów.

Wszystkie jednak koleje grubo będą musiały zapłacić wynalazcy za prawo używania jego wynalazku.

Pan Angus tajemniczy wynalazek strzeże tak pilnie, że nikt nie wie, na czem on polega.

TEATR

„Moderne”

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że w dniu 10 września r. b. po gruntownem odnowieniu lokalu i zastosowaniu najnowszych urządzeń, jakoteż **WANIĘY** ku wygodzie moich gości, otwieram

Teatr kinematograficzny

W GRAND HOTELU.

Mam nadzieję, że, ze względu na wyborowy program, jaki dawać będę, Sz. Publiczność i nadal zaszczycać będzie mój teatr swymi względami, z czem się polecając, pozostaję

z poważaniem **Poraj-Różański.**

Brykiety C. W.

z najlepszego węgla górnoszląskiego
1.60 za 100 sztuk z dostawą do kuchni (cena stała przez całą zimę).

Sprzedaż **NA WAGĘ**: rb. 1.30 z dostawą za korzec.

Wyłączni przedstawiciele:
W. FINDEISEN i S-ka, Przejazd 21

TEL. 17-09.

Zakład Freblowski IDY JANOWSKIEJ

Byłej złuchaczki wyższych pedagog. kursów w Warszawie.

Dnia 5 go Września r. b. otwartą zostanie szkoła freblowska dla dzieci w wieku od lat 4 do 8-let.

Zastosowane zostaną najnowsze metody wychowawcze. Wykłady będą: gimnastyka szwedzka racjonalna, rytmiczna i **slōy**. Szkoła mieścić się będzie w specjalnie urządzonym, podług ostatnich wymagań higieny lokalu przy **ul. Zawadzkiej 30 (Długa 26)**. Zapisy przyjmują się od 20-go Sierpnia codziennie od 11-1 i od 5-7 popoł. r2562-12-1

Konkurencja!

Największy wybór męskiego, damskiego oraz dzieciennego obuwia, z najlepszych zagranicznych skór, najnowszych fasonów, po cenach bardzo niskich.

Proszę się przekonać!
A. L. RZESZKOWSKI
Nowomiejska № 6.

2634-100

Kursy Handlowe

Konc. W. Kujawskiego pod kierunkiem

St. LIPIŃSKIEGO

Piotrkowska 157, telef. 858.

Wykłady rozpoczną się 16 września. Kancelarja otwarta od godziny 7 do 9 wieczorem, codziennie oprócz sobót i niedziel.

Zyrandole elektryczne

ample, lampy stolowe, kinkiety, figury wszelkich stylów.

Największy wybór. : : : Najnowsze modele.

Specjalne składy artykułów elektrotechnicznych

BRACIA BORKOWSCY

Warszawa, Jerozolimska 56. ☙ ☙ ☙ Łódź, Piotrkowska 125. ☙ ☙ ☙
Telefonu: 42-46, 84-66. ☙ ☙ ☙ Telefon 14-40.

2422-7-1

K. ZDYBICKA,

akuszerka masażystka

wychowawca akademii Paryskiej
SPACEROWA № 37. 50 I

Pierwsza modna, fachowa szkoła artystycznego kroju i szycia zatwierdzona przez gubernatora. Nauka podług ostatnich wymagań mody, w kurs wchodzi przeszło 50 modeli. W przeciągu jednego miesiąca wycza się gruntownie kroju. Każda z uczennic otrzymuje świadectwo z ukończenia kursów. Łódź, Spacerowa № 37. P. S. Sprzedaż form papierowych i manekinów.

z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Petersburgu, praktykująca 20 lat przyjmuje: masaż, porody w nocy zamówienia, na słabość, podskórne zastrzykiwanie, udziela porad sekretnych, dyskrecja zapewniona. Niezamożnym ustępstwo. Zielona № 30 m. 18 od 12-5. Listy w językach: rosyjskim, polskim i niemieckim. 2575-10

Lecznica chorób oczu,

ze stałymi łożkami

Dra B. Donchina,

OKULISTY

ul. PIOTRKOWSKA № 69. : : : Telefon 28-30.
Godz. przyjęć w ambulatorjum od 10-12 i od 4-7 pp.
Przyjmuje się cnorych na stałe.

Łódzkie Rzemieślnicze Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

ul. Nawrot № 13

Przyjmuje członków, udziela pożyczki do 600 rb. jak również przyjmuje wkładki Oszczędnościowe od których płaci:

na żądanie	4%
za 3 miesięcznym wymówieniem	4 1/2%
6	5%
rocznym	6%

Biurowo otwarte codziennie od godz. 10 do 3-ej we wtorki, czwartki i soboty od g. 6-8 wiecz.

GABINET DENTYSTYCZNY

E. FUKS

Łódź, Benedykta 2 (d. p. Rozenblatt)

Był głównym asystentem nadzwyczajnego lekarza dentystry Engla w Berlinie. Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą (Berlin, N-Jork, Londyn, Filadelfia) osiedlił się na miejscu. Bezbolesne traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu. Złote i porcelanowe plombki. Szumne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany). Porcelanowe korony i mosty. Postawienie krzywych zębów i wysuniętej szczęki przy pomocy specjalnych regulatorów. Umacnianie luźnych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycznymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie złamanych szczęk i dorobienie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.) 25666-90-1

Kursy Buchalteryjne J. MANTINBANDA

w ŁODZI, Cegielniana № 47 (róg Wschodniej)
TELEFON 24-28.

Z powodu znacznego napływu słuchaczy na życzenie ogółu przy kursach otworzony został

Oddział równoległy.

Zapisy kandydatów i kandydatek na ten oddział przyjmuje Kancelaria Kursów codziennie od 7-9, wieczorem nadal tylko do 20 Września r. b. włącznie. 25668-0-1

Ważne dla dam!

Panie spieszcie do znakomitego damskiego krawca, który praktykował kilka lat zagranicą; wykonywa robotę bardzo starannie w oznaczonym czasie, tanio z własnego i powierzonego materiału. Wykonywanie roboty podług najnowszej mody paryskiej.

L. KATZ
Konstantynowska № 6 m. 23

PISARZ

S. Weintraub, Łódź, Południowa 6
Wyrabia do różnych instytucji rzadko wnych apeleacje, próśby i t. p. 194513

Tanie i bardzo dobre pierze czeskie

1 kilo świeżych, ciemnych, darych pierzy 4 rb. 30 kop., 5 kilo szarych, darych 5 rb. 20 kop., 5 kilo białych, darych 10 rb., w lepszym gatunku 12 rb. 50 kop., 5 kilo śnieżno-białego, dartego pierza pachowego 15 rb., w lepszym gatunku 18 rb. 50 kop., cała od pierza nie płaci się 5 kilo - odpowiada 12 fantom rosyjskim. Wysyła się franko za zamknięciem. Zwroty lub wymiana uwzględnia się za potrąceniem portu. **Benedikt Sachs**, Lebes № 605 k. Pilsen, Czechy 605. r.2597-0

Chałwę

w najlepszych gatunkach, orzechowej i czekoladowej, najtaniej nabywać można w fabryce cukierków i chałw

H. Wróblewskiego

WOLBORSKA № 16.

Handlującym rabat. 2663-4

Inżynier R. Puciata

BUDOWNICZY

i technik ubezpieczeń.

Wykonuje wszelkie projekty plany, sporządza i szacunki budowlane i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jak i w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi - Konstantynowska 47 w Warszawie - Nowowiejska 9 1060-5-1

PATENTY

NA WYRZĄDZANIE IZRAEL ZALOMAN
GOLDMAN I ELLENBAND
Warszawa, Łódź, Warszawa

Ch. I. Sachs

Piotrkowska
№ 120.

Magazyn
konfekcji

męskiej,

damskiej, uczniowskiej, i dziecięcej zaopatrzonej został na sezon nadchodzący wielkim wyborem, który się poleca Sz. Publiczności po cenach najdostępiej-szych.

UWAGA! Wielki wybór garderoby uczniowskiej. 2660-10

Budowniczy St. Matysek

Pańska 46.

Sporządza plany budowlano-architekcyjne, na budynki mieszkalne, fabryczne i gospodarcze, prowadzi dozór techniczny w Łodzi i okolicach, a także sporządza kosztorysy według „Ustawy o Polozhenia” dla instytucji rządowych. 2447-8

Student-Inżynier

z Liège poszukuje lekcji lub kondycji. Specjalność matematyka Pańska 24, M. Elentuch zastać można od 12-4. 2635-3

Adwokat

Karol Sapiński

Szkolna 23. 5-9 wieczór.

Do wynajęcia

od 1 października lub od zaraz rozmaite pojedyncze pokoje, nadające się na mieszkanie lub kantory. Wiadomość Cegielniana № 4, u stróża. 2635-3

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta położona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodu, zawierająca 14 pokoiów, kuchnię, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, duże strychy i piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natchem do sprzedania w cenie wartości. Bliższe wiadomości udziela ARCHITEKT HEINR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy) 1804-0

BRUNO EMDE

Farbiarnia i chemiczna pralnia parowa

FABRYKA:

Łódź, Ludwiki 42

tel. 27-94.

FILIE:

BENEDYKTA I RÓG PIOTR.

PIOTRKOWSKA № 189

W ZGIERZU:

RÓG WYSOKIEJ I STRY-

== KOWSKIEJ. ==

WSZELKIE OBSTALUNKI, WCHODZĄCE W ZAKRES CHEMICZNEGO PRANIA I FARBOWANIA WYKONYWAM.

SZYBKOO!

ELEGANCKOO!

TANIOOO!

Pierwsza Warszawska Lekarsko-Dentystyczna Szkoła

L. Szymańskiego

przyjmuje do dnia 12 Października.

Program na żądanie.

Nowomiodowa Nr. 1.

Gra o mistrzostwo w piłkę nożną.

W niedzielę dn. 15 września o godz. 9 1/2 rano

Łódzki klub sportowy—Sport und Turnverein

na placu sportowym Srebrzyńska 3739

o godz. 3 i pół po poł.

Victoria—M. R. F. Widzew

na placu sportowym Wólczańska 113115

W mojej nowo-
otworzonej

Szkole tańców

przy ulicy POŁUDNIOWEJ № 15 rozpocznie się w tych dniach

Nowy kurs tańców

Bez względu na zdolności wycmam każdego, wszystkich nowych modnych tańców w przeciągu 18-tu lekcji. Zapisy odbywają się codziennie od 11-ej do 2-ej pp. i od 6-ej do 11-ej wieczór.

Z poważaniem

Israel Zaloman

dyplomowany nauczyciel tańców.

UWAGA. W niedziele i dni świąteczne tańce zbiorowe od 2-ej do 6-ej pp. i od 7-11 wiecz. dla rekomendowanych przez uczniów lub znajomych. Udzielam także lekcji w zakładach naukowych i domach prywatnych, kółkach zamkniętych, a także osobom pojedynczym u siebie w szkole. Przy zapisach programy bezpłatnie. 2639-8

Ważna wiadomość dla Pań!

Niniejszem zawiadamiam Szan. Kliżentkę, że z powodu likwidacji mojej filii towarów wełnianych na suknie, bluzki i kostjomy sprzedaję po niebywale niskich cenach, o czym proszę się przekonać. Urządzenie sklepowe do sprzedania. Sklep do wynajęcia.

J. Szczecinski
Piotrkowska 33.

Do centrali Piotrkowska № 17.

nadeszły ostatnie nowości sezonowe, na kostjomy i suknie, które polecam po cenach niskich.

Z poważaniem

Józef Szczecinski

Piotrkowska № 17.

Ważne dla Dam!

Hafciarz BERGER powrócił z ZAGRANICY, zamieszkuje ZAWADZKA № 4. Przyjmuje do haftowania po CENACH BARDZO NISKICH. Robi wszystkie modne ściegi. 2675-3-1

KSIĘGARNIE GEBETHNERA I WOLFFA

w Warszawie, Lublinie i Łodzi — polecają najlepsze

podręczniki do nauki języków obcych bez pomocy nauczyciela

HUGO BERGERA

Łatwa metoda języka angielskiego	Cena 1.20 w opr.	1.50
Łatwa metoda języka francuskiego.	1.--	1.30
Łatwa metoda języka niemieckiego.	1.--	1.30
Toż samo, kurs wyższy, uzupełniający	1.50	2.--

WYSTAWA

Kraju Nadamurskiego

Na pamiątkę trzechsetlecia Panowania

DOMU ROMANOWYCH

od 15-go lipca do 15 września 1913 r.
w m. CHABAROWSKU.

NAUKOWO - KSZTAŁCĄCA ROLNICZA, HANDLOWO PRZEMYSŁOWA I ARTYSTYCZNA.

Przyjmowane są deklaracje zarówno miejscowych, jak i wystawców z Syberji, Rosji Europejskiej, pasu pogranicznego Wschodnio-Chińskiej dr. żel. jak również firm zagranicznych. Tym ostatnim wystawcom Ministerjum Skarbu po porozumieniu się z Ministerjum Handlu i Przemysłu dozwolilo przewóz eksponatów przez granicę bez opłaty cła, z warunkiem złożenia kaucji, równej wartości cła i podlegającej zwrotowi przy wywozie napowrót zagranicę (cyrkularz Dep. cel. 25 lutego 1912 roku za № 6835). Eksponaty będą przewożone na wystawę na wszystkich rosyjskich dr. żel. podług taryfy ulgowej (t. j. powrotny przewóz do st. pierwotnego naładowania eksponatów, zwierząt i przewodników, stosownie do przepisu — bezpłatnie). № 48 1912 r. Zbiór taryf, 22 marca 1912 r. № 2225. Takież same ulgi ofiaruje Flota Dobrowolna na linii Odesa—Władywostok—Mikołajewsk i porty Kameczatki. Miejsca dla eksponatów rozdzielane są w pawilonach wystawy i na jej terenie dla budowy własnych pomieszczeń podług umówionej taksy. Podania od osób pragnących wziąć udział w Wystawie będą przyjmowane do 1 marca 1913 r. st. st. pod adresem:

Chabarowski, Główny Komitet Wystawy Kraju Nadamurskiego.

2575-8-1

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgowania Chorych „Bykur Cholim“ niniejszem zawiadamia, że

w poniedziałek d. 16 września r. b. jako w rocznicę śmierci

b. p. Mieczysława Silbersteina

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze przy Nowym Rynku № 10 o godz. 12-ej w południe, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

2725-1

WAŻNE DLA GOSPODYŃ!

KOSZERNA POLEDWICE I PIECZEN

poleca w każdej porze i w różnych ilościach

Zawsze świeżo!

S. ALTMAN

Dzielnia № 5, w podwórzu, na lewo.

2875-3

Nowość w Łodzi!

PURGEN

IDEALNY ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY DLA DOROSŁYCH I DZIECI

berwartościowa imitacja i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderole z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokryciu pudełka nie mają zamieszczonej firmy: Dr. Bayer & Tarsa, Budapest Pudełko 65 Kop., we wszystkich aptekach. 67144-0-0

ZARZĄD GAZOWNI Miejskich w Łodzi

pozwala sobie zwrócić uwagę Sz. Publiczności na

dział gazowy

(prasowanie i gotowanie na gazie, piece kąpielowe, zwyczajne i wzmocnione oświetlenie gazowe i t. p.), pomieszczony w głównym pawilonie i na całym terenie

WYSTAWY Rzemieślniczo-Przemysłowej w parku miejskim przy ul. Dzielnej.

Szkoła przygotowawcza W. Gałęckiego przy p. M. Wesotek Wólczńska 43.

Przyjmuje dzieci od lat 6-ciu i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Konwersacja niemiecka. Słój, gimnastyka i troskliwa opieka pod kierunkiem doświadczonej freblanki. Zapisy, informacje—codziennie od 9—2 po południu. 2762-3-1

Krawiec wojskowy

Sz. Ewigkeit

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 16, 2-gie piętro

Pierwsza i najlepsza w Łodzi pracownia wojskowych i urzędowych ubiorów.

Wykonanie szybkie i akuradne.

Zamówienie — całkowite umundurowanie, specjalnie dla uczniów, wykonywa się w ciągu 24 godzin.

2610-12

Plac Sportowy Helenów.

W niedzielę, d. 16 września r. b., o godz. 8-ej pp.

Wielkie Wyścigi

Wylosowania ROWERU.

Rozegranie pomiędzy posiadaczami pro. gramów roweru firmy „Ormonde“.

STARTUJĄ:

J. Jacquard—Francja, **Woody Hedspath** (murzyn) — Ameryka, **Peppino Mostacci** — Afryka, **W. Rader**—Niemcy, **Piotr Tkaczyk**—Warszawa, przeciwko: **O. PETER**—Kopenhaga, jak również miejscowi jeźdźcy. r2711-2-1

Ceny miejsce jak zwykle. — KONCERT. — Każdy bilet daje prawo wolnego wstępu do HELENOWA.

Towarzystwo Sportowe „UNION“.

Teatr „URANIA“.

Program od 1 do 16 września r. b.

POLSKA OPERETKA dane będzie

POTĘGA WIŁOŚCI Farsa w 1 akcie

Duet wolskich Polski komedyczny duet

miss wiary Artystka na drucie

M-lle Jeanette Śpiewaczka liryczna

M-lle WATALJA Prima balerine

Duet Cesarskich Tancerze charakterystyczni

The Soops Trompolin balance akt

M-r Elias Żongler salonowy

Les 5 Stegeman Żongler salonowy

Urania Bio Nowa seria obrazów

W ogrodzie koncerty damskiej orkiestry na dętych instrumentach

M-r Bartoni artysta malarz bez rąk.

Karawana afrykańców plemienia Somali.

Przeciw Rzeżączce Najnowszy środek „Salo - Pichilin“

wynalazek aptekarza B. Konheima w Petersburgu, działa szybko i radykalnie przez lek. jest uważany za środek racjonalny

Działa również skutecznie w przypadkach ostrych jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najpocząwszy z wydzielin

Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1—rb. 1 kop. 8)

Do nabycia w aptece R. PREISMANA w Warszawie, Pieta № 16 telefon 40 61. Wysyłam za zaizemieniem Przesyłka podług taryfy pocztowej 613-0-1

Niniejszym zawiadamiam Sz. Klijeotele, że sklep swój pod firmą

„Stanisław“

przeniesłem na ulicę KONSTANTYNOWSKA, № 57 róg Długiej

Sklep zaopatrzony został - wielki wybór bielizny męskiej, damskiej oraz wszelkiej galanterji. Założyłem również pracownię bluzek, hałek, sukienek dsteicznych, fartuchów po cenach możliwie niskich.

Polecam się nadal Sz. Klijeotele z poważaniem

„Stanisław“

UWAGA! Przyjeżdżającym po zakupy tramwajem № 3, 8 lub 9 swraca się za bilety.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych

D-R S. KANTOR,

Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej
Telefon 19-41.

Gabinet Roentgenowski (Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Rönigena), Światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i Laboratorium lekarsko-kosmetyczne. Badanie krwi na Syfilis i leczenie Salvarsanem (Ehrlich-Hata 606.) Gabinet elektroterapeutyczny (Masaż wibracyjny i pnenmatyczny podług prof. Zabudowskiego — niemiec pćiowa). Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia. r2521-0-1

CASINO

Od dziś do Poniedziałku 16 września włącznie:

Między innymi

Wśród koczujących

Wstrząsający dramat w 3 aktach w wykonaniu najlepszych artystów Królewskich teatrów w Kopenhadze.

Wybiegi miłosne Prince i proszek miłości

Wspaniała komedia w wyk. art. „Komedi Francuskiej” w Paryżu.

komicy

Orkiestra koncertowa złożona z 10 osób.

7 kl. zakład naukowy żeński z kursem
Gimnazjum rząd.
Specjalna szkoła początkowa dla analfabetek.
Marji Kochsteinowej 2657-10
Wólczańska № 23, róg Zielonej nr. 15.
Lekcje się rozpoczęły. Otwarta kl. 6-ta
Podania przyjmuje kancelarja szkoły codziennie.
Gimnastyki udziela doktor pedagog.

Szkoła rysunkowa

JERZEGO LEMANA, Południowa 2.

Rysunki (model tywy, głowa i akt) malarstwo, rzeźba, historia sztuki, anatomja, perspektywa. Przy szkole jest osobny oddział dla dzieci od 4 do 6 po poł. i osobny oddział dla rzemieślników. Lekcje rozpoczynają się 1 września. Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły (POŁUDNIOWA № 2) codziennie od 4 do 5 i od 8 do 9 wiecz. 2554-4

„Powiedźcie Wszystkim“

Pierwsze Zaoczne lekcje muzyki. Na Mandolinie, Harmonji trzy-rzędowej chromatycznej, lub dwu-rzędowej wiejskiej i drugiej konstrukcji. Kto chce nauczyć się grać artystycznie i muzykalnie dobrze, proszę adresować Charków Błagowieszczeńska ul. № 5. Muzyczne kursy dla profesora muzyki R. Lipson. I wtedy wszyscy mogą osiągnąć najnowsze objaśnienie sposobu uczenia się przedko i dobrze. Nawet osoby nie posiadające słuchu muzyki, i zdolności, ja również wyuczam bardzo przedko grać. 2754-4-1

Natychmiast potrzebni są wszędzie

agenci - współpracownicy

bez ponoszenia kosztów i ryzyka na stałą pensję i procenty
Szczegółowe informacje wysyła się bezpłatnie. Irkuck. Kantor gazety „Sybirskij torgowo-promyslowyj i Wiestnik” Pocztańska № 14. 5310

Stanley-Cacao de Villars

jest mieszaniną kakao najwyższego gatunku z mąką bananową, zawierającą 25 proc. soli fosforowych.

Zaleca się przez lekarzy dla dzieci, dorosłych, chorych i rekonwalescentów. Ządajcie wszędzie. Sprzedaż główna:

Warszawskie T-wo Akcyjne Handlu Towarami Aptecznymi w Łodzi.

Generalny przedstawiciel, W. D. KULAKOWSKI, Elizawetgrad.

Ważne dla miłośników sztuki!

NOWOOTWORZONA, jedyna w swoim rodzaju

Fotografia Artystyczna

„EMPIRE“

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 59;

wykonywa z niezwykłą subtelnością wszelkiego rodzaju zdjęcia fotograficzne, specjalnie zaś zdjęcia o charakterze malarskim w stylu nowożytnym („moderne”). Wycucie linii, światłocienia charakteru. Uwzględnienie indywidualnych cech charakterystycznych fotografujących się. Jedyna racjonalna pracownia, prowadzona podług najnowszej metody fotograficznej. 2700-4-1

Ceny przystępne!

Hurtowy skład obuwia

J. WINDMAN

ŁÓDZ

Poleca Szanownym Klientom

wielki wybór różnego męskiego, damskiego i dzieciennego obuwia własnego wyrobu

oraz posiada bogaty asortyment Mechanicznego szyciego obuwia i filcowego

pierwszorzędnej fabryki

Ceny umiarkowane

lecz stałe.

Detaliczna sprzedaż

Piotrkowska 35.

Sanatorium parkowe dla chorób chron. wewnętrznych, spec. dla chor. nerwów.
Bytom o/s Beuthen o/s
ożywianie, odżywcz. od alkoholu L.L.d.
Dr. Hays, lekarz chor. nerw.
Usługa polska.

Dla kaszlących i osłabionych

Ekstrakt i Karmelki z miodu, stodu i ziół — Fabryki

„LELIWA”

w Warszawie, ul. Zielna 21, tel. 59-54.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Teatr Ilusion

PIOTRKOWSKA № 17.

progr. od 12 do 19 września.

Porodja Miłości

bardzo wesoła kom. w 1 akcie.

Mi-le Zaneta

rosyjska subretka

Siostry Goldsztejn

duet operetkowy.

Mi-le Adela

polska kupl. z now. repert.

Mi-le Olimpiada

znakomita tancerka charakter.

Woskowski

polski humorysta z now. repert.

W BISKOPIE

nowa serja obrazów.

Z poważaniem Dyrekcja

Amiotkiewicz.

ODGIŚKI NISZCZY Z KORZEM

NOZOLIN 35%

REINHERZ

WSPRZEG SIE NABLAB. SPRZED. WSZĘDZIE

FABR. W PETERSBURGU CHERSONSKA

Ogłoszenia drobne.

A. Meble z kilku pokoiów sprzedam

lub za bezcen wyjeżdżając razem z częścią Konstanyntynowska 33 m. 14. 2732-3

A. Meble z kilku pokoiów sprzedam

lub za bezcen wyjeżdżając razem z częścią Piotrkowska 192 m. 5. 2731-3

A. Meble z trzech pokoiów, oraz

maszynę nożną rozprzedam. Południowa 24-14. 2721-3

A. Otomany, materace, leżanki gotowe sprzedaje najtaniej, przyjmuję obstarunki, przerabia stare meble. Rozwadowska 14, tapicer. 2765-1

Dom do sprzedania z ogrodem, blisko Zgierza, tania. Miejscowość ładna i zdrowa przy lesie. Łódź Wschodnia 69 wiadomość u stróża. 2778-3

Do wynajęcia zaraz 2 lub 3 lokale

fabryczne wielkości 40x70 i 60x70 kwadr. każdy. Wiadomość na miejscu Srednia 40. 2766-2

Portiernista Sobieszynski przyjmuje zamówienia na strojenia fortepianów, pianin Pańska 4. 2727-3

Piła piekarska do sprzedania z urządzeniem. Mickiewicza 26. Ochojny. 2766-2

Kto włoży w interes 1.500 rb. ma

czystego dochodu 10 rb. tygodniowo. Kapitał zabezpieczony, Oferty do „L S” 2763-1

Maszynista poszukuje zajęcia u do-
tóra lub w kinie. Ul. Staro-Za-
rowska 27 m. 15. 2761-1

Maszynę nożną bębnową mało
używaną tanio sprzedam, Połud-
niowa 24-14. 2770-3

Prośby, sprawy karna, apelacje, ka-
sacje, kontrakty, korespondencje
różnego rodzaju do instytucji rzado-
wych i prywatnych. Dawid Maków
Widzewska 36. 2627-1

Potrzebny współnik od 2000 rb. do
interesa wyrobionego. Oferty w
redakcji dla „Wspólnika” R. 2726-3

Potrzebna młoda panna do pracow-
ni sukien i kostiumów damskich
Pańska 30-17. 2748-8

Potrzebny czeładnik szewski. Ul.
Konstantynowska № 55. 2756-3

Potrzebny chłopiec starszy do po-
siąg. Laboratorium, Srednia 20.
2741-3

Poszukuję bony inteligentnej do
dwojga dzieci. Świadectwa wyma-
gane Andrzeja 4 m. 6. od 9-5.
2746-3

Rozmaite mieszkania, 2, 3, 4 poko-
je z kuchnią, wszelkimi wygoda-
mi i elektrycznym oświetleniem, oraz
sklepy do wynajęcia zaraz Staro-Za-
rowska 47/49. 2713-10

Szkola prywatna i freblowska Karo-
la Wajgelta. Lekcje 20 sierpnia
Nawrot 12, Telef. 24-03. 2356-2

Sklep kolonialny w dobrym punkcie
do sprzedania przy stacji Karolew-
Towarowa 30. 2742-7

Sklep rzemieślniczy z całkowitem urzą-
dzeniem instalujący kilkanaście
lat do sprzedania. Ul. Ogrodowa № 16.
Wiadomość w wieczornym. 2700-3

5 pokoiów słonecznych z kuchnią
na I em piętrze z wszelkimi wy-
godami, tam też pokój z kuchnią od
1 października do wynajęcia. Wólczań-
ska 159, przed Karola. 2714-3

Z powodu wyjazdu do sprzedania
sklep rzemieślniczy wraz z całym urzą-
dzeniem, oraz wozy i koła, a także
rozmaite rzeczy z pokoju i kuchni.
Tanio było zaraz. Aleksandrowska
№ 134. 2751-3

Zdolna krawcowa poszukuje zycia
w domach prywatnych. Bałuty,
Zawadzka 16-17. Domicja. 2747-2

Zaginął wózek biały na 50 rb
wystawiony przez Kasimierza Wit-
kowskiego w Zgierzu na niecenie Wła-
dysława Olszewskiego. Ostrzeżenie
przed nabyciem takowego. 2704-7

Zaginęła książeczka legitymacyjna
magistratu m. Łodzi na imię Stanis-
ława Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4

Zaginął paszport wydany z gminy
Zychlin pow. kutnowskiego, gub.
warszawskiej na imię Grzegorza Ogło-
zy. 2733-3

Zaginął paszport wydany z magistratu
m. Łodzi na imię Stanisława
Donakowskiego. 2743-4